

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 5
MAI/JUNI 1991

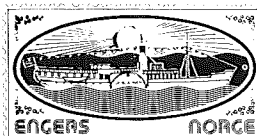
AV INNHOLDET: Sveriges Filatelist-Förbund kongress bare hvert annet år, s. 157 • Litauen demonstrerte selvstendighet med frimerker, s. 158 • Da luftposten ble «oppfunnet», s. 162 • Evjemoen — felpostkontor nr. 17, s. 166 • Hva skrives det om?, s. 170 • Centraltrykkeriets 5 øre, plate IV (NK 52 IV), s. 180 • FIP-reglementene — fordel eller ulempe, s. 184 • NYTT om nye frimerker, Postkassen, Litteratur, Utstillingskalender m.m. NUFT på fire upaginerte midtsider. Tilsammen 44 sider.

☐ Etter at Litauen erklærte seg selvstendig for et år siden, har landet utgitt egne frimerker. De fire til venstre kom først. De er utaggede og uten lim. Til høyre den neste serien, som er adskillig mer avansert. Se side 158.

ENGERS frimerker

Adresse: Postboks 15. N-2824 Redalen, Norge.

International stamp auctions

Tlf.: (061) 81555

Telefax (061) 81 737

EVENTYRLIGE PRISER PÅ STEMPLER!

Ved vår 53. auksjon i Oslo i mars hadde vi fått innlevert en meget fyldig norsk stempelsamling som vi delvis stykket opp med et samlet resultat av 240.000,- i hammerslag (+12,5%).

Nedenfor finner De resultat av «restsamlingen»! — samt noen andre resultater.

273 STEMPELSAMLING PÅ RØDE STOLPESKRIFTMERKER.

En samling med høy grad av kompletthet, totalt 732 ulike stempler + 17 undertyper + «Battal-den» på NK 14. Mangler kun 44 stk i henh. til albumarkene, men noen av «hullene» finnes ikke på røde merker. Samlingen inneholder både PRAKT-LUX avtrykk og 5R-stpl! Selv om noen merker med småfeil finnes er inntrykket VELPLEIET! MÅ ABSOLUTT SEES! Utrop 30.000,-.

Tilslag 72.000 + 12,5% prov.

Eller hva sier De til ...

NK4 i PRAKT-kvalitet	3250,-	NK18 «Kinn»/taggemangel	3750,-
NK5 m/LUX nr. «100»	4000,-	NK54 håndskr. «Tranø»	2200,-
NK44 med variant	9000,-	NK9 ubrukt m/god sentr.	3750,-
NK18 «Bodø Landsogn»/-hj.tg.	3250,-	NK349 i feiltagget PAR	7750,-
NK18 «Eidsfjord»/-tgi	4000,-	NK388-89+393 på FDC	
NK18 «Flaa» (RRI)	5000,-	(HK1000)	1100,-
NK37 ^{II} «Heggebostad»	3250,-	NK433 på FDC (HK 750)	800,-
		Stempelsaml. på toringsmerker	8000,-

Fra en rikholdig avdeling utland nevnes:

Samling Sverige	18000,-	Samling Island (utrop 30000)	40000,-!
Svensk brev til Norge 1865 ...	30000,-	Penrhyn Island nr. 11 i par	8250,-!!!
Samling Danmark	12000,-	(utropt var 1000!)	

Auksjonen inneholdt nær 1100 norske og 750 utenlandske objekter, hvorav flere store samlinger og med mange meget gode resultater for innlevererne!

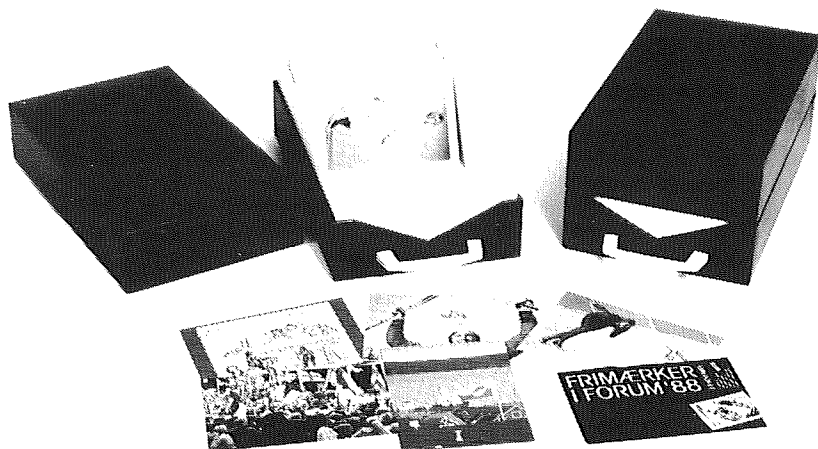
INNLEVERINGER TIL DEN STORE SEPTEMBER-AUKSJONEN

tas nå imot frem til 30. juni! Gå ikke «over bekken etter vann»! Norge er nå det absolutt beste alternativ for salg av frimerker via auksjon. Hvorfor ikke benytte et velrenommert NORSK firma! Ta kontakt snarest! Rekker De ikke septemberauksjonen? — Vi har NY AUKSJON IGJEN I NOVEMBER.

NETTOPP ANKOMMET TIL SEPTEMBER-AUKSJONEN ...

rikholdig Norge med bl.a. SPRUKKET PLATE PÅ BREV, . . . stor innlevering DAN-MARK med mange 2RBS hvorav to nydelige brev og en ubrukt 2RBS etc.
DELTA DE OGSÅ!

LINDNER NYHET!

Kassett til postkortsamlere

Passer til alle postkort.

Utv. mål 30 cm x 12,5 cm.

Farger: rød - grønn - brun - sort.

Kr. 118.-

Best. nr. D 1613

SKILLEPLATER

i pvc. - 6 stk. pakning **Kr. 45.-**

Best. nr. D 1614

***Din vanlige frimerkehandler
fører LINDNER***

LINDNER

Gl. Randersvej 28

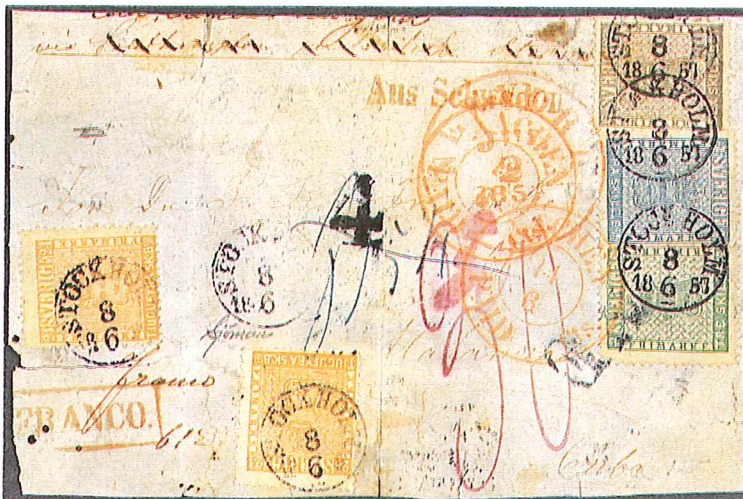
Postboks 4 · DK-8450 Hammel

Telefon 0 95 45 86 96 36 99

Telefax 0 95 45 86 96 52 45

Høstens store auksjon finner sted i Oslo!

«Sigar»-brevet ble solgt for SEK 460.000,- inkl. provisjon. Ny svensk auksjonsrekord for en brevfortside!

På grunn av at vår marsauksjon fant sted i Oslo, sparte vi våre kjøpere og selgere for mange hundre tusen kroner. De slapp nemlig å betale den nye svenske moms! Dessuten fikk også våre norske kunder en internasjonal auksjon på hjemmebane. Vi styrker derved vår stilling som Skandinaviens største auksjonshus, og vi kommer derfor til å avholde også høstauksjonen i Oslo.

Vi søker nye objekter!

Har De noe passende materiale De ønsker å selge, så kontakt oss idag og la oss innlede et for begge parter lønnsomt samarbeide. I Norge kontakter De enkeltst vår samarbeidspartner Finn Aune. Hvorfor gå glipp av en fordel?

POSTILJONEN A/S

Postboks 1909 Viken, 0124 Oslo

Besøksadresse:

Finn Aune Frimerkehandel

Tordenskioldsgate 12 (inngang Rosenkrantzgate), Oslo

Telefon 02-42 78 74 - Fax 02-33 58 48

Hovedkontor: Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige
Tel 09546-40-722 90, Fax 09546-40 72299

Markedsledende i Skandinavia

NUMMER 5
MAI/JUNI 1991
50. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

In memoriam

Jens Olav Rogndokken er død

Den 17. mars 1991 endte et langt liv, et liv som i så høy grad var knyttet til frimerker og frimerkemiljøet at uttrykket «legende» ligger der når minneord skal settes sammen. Olav Rogndokken er gått bort, en interessant periode i frimerkenes og frimerkehandlernes historie kommer på større avstand, og det faller en naturlig å si noe om det.

Han var en veteran i klubbmiljøet i Oslo. Med en ansiennitet på langt på vei 50 år. Olav Rogndokken begynte å interessere seg for frimerker allerede i tiårsalderen. Hans far var skolelærer i Hokksund og familien flyttet etterhvert til Eidsanger og Drammen, hvor Olav startet sin yrkeskarriere på et advokatkontor.

Men det var frimerkene som betød noe for ham. Og det var gjennom frimerker han traff klubbkamerater, forretningsforbindelser og venner. Det var fascinerende å høre ham legge ut om det internasjonale frimerkemiljøet i mellomkrigstiden. Udødelige navn i frimerkenes historie: Liechtenstein, Kossack, Rubens. Han kjente dem personlig. De la merke til denne elegante nordmannen i mellomkrigstidens glade Berlin. Olav, «der Robbentöter» fikk sogar

omtale i verdens ledende frimerketidsskrift, Deutsche Briefmarken Zeitung, som omtalte denne epoken og den friske representanten fra Europas utkant.

Rett etter krigen begynte Rogndokken hos Anton Holmboe, som var den ledende grossist i frimerker her til lands. Etter en lang arbeidsdag som frimerkekonsulent, fant Olav det naturlig å stille med sine egne merker etterpå. Han ble værende hos Holmboe til ca. 1970, og han brukte en vesentlig del av sin fritid og sitt utkomme til å bygge opp sitt eget lager av frimerker.

Han hadde ikke frimerker som hobby. Det var omsetning av frimerker som var hans store hobby. Og som omsetter av frimer-

ker hadde han mye å lære andre. Olav kalkulererte sin fortjeneste som han syntes var riktig. Her var det ikke snakk om «hva kan du gi» eller å forsøke å tyne ut så mye som mulig. Derfor ble det også nærmest et privilegium å handle med ham.

Det står mange frimerker i innstikkssbøker og album rundt omkring som vil bringe vennlige tanker om en mann som selv satte stor pris på å eie et vakkert merke. En mann som fant glede i å la merkene gå videre til venner og bekjente som også fant glede over å eie vakre og interessante frimerker.

Jens Olav Rogndokken er ikke mer. Han var en mann som lett tøylet store kunnskaper, et svært interessant liv og en glimrende hukommelse med en beskjedenhet som gjerne karakteriserer intelligente mennesker. Og vi var stolte av å bli regnet som hans venner.

Plassen hans i klubben står tom. Det er ikke lenger så attraktivt å sitte ved bordet til Olav. Vi vil savne Olav Rogndokken, og jeg tror det vil gå lang tid før følelsen av at noen mangler slipper oss. Men følelsen av takknemlighet over å ha kjent en slik mann vil alltid være der.

Kjell Germeten

under
lupen

Redaktørens egen spalte

Vel møtt til landsmøte på Lillehammer!

Så er det duket for landsmøte i Norsk Filatelistforbund nok en gang. Denne gang er det Lillehammer Filatelistklubb som er teknisk arrangør – og selve representantskapsmøtet går av stabelen på Øyer Gjestegård lørdag 15. juni.

— — —

Men landsmøtet begynner før den tid: Allerede torsdag kveld møtes forbundsstyret til forberedende drøftinger – mens landsmøtedeltagerne samles til såkalt uformell aften fredag 14. juni. Lørdag kveld blir det festmiddag på gjestegården. Samme dag vil det forøvrig for ledsagere (som ikke deltar i representantskapsmøtet) bli arrangert en busstur til Lillehammer for sight-seeing av olympiske arenaer, besøk på Maihaugen – og for shopping.

Området ved Øyer Gjestegård er barnevennlig, blir det opplyst. Så de landsmøte-deltagerne som har barn med til Lillehammer, vil kunne «slippe ungene løs» i f.eks. minibyen «Lilleputthammer» eller i «Vannland». Under eget tilsyn, selvsagt! Bare noen kilometer unna, ved Hunderfossen, finner man «Lekeland» med Ivo Caprinos eventyrgrotter og det instruktive Energisenteret.

— — —

Men, altså, landsmøtet: Det foreligger forslag fra forbundsstyret om endring av lovenes paragraf 11.7. Endringen går vesentlig på å gi varamedlemmene til styret adgang til å møte på

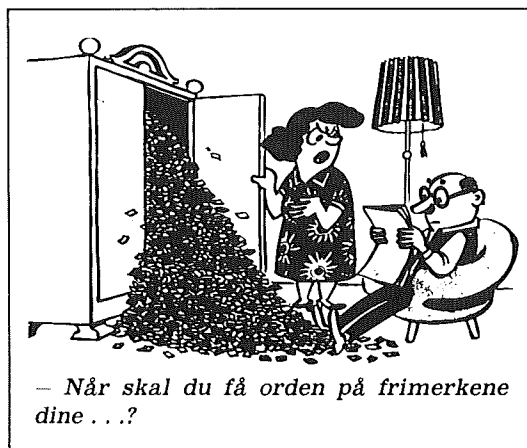
representantskapsmøtet med tale- og forslagsrett. Slik lovene er utformet i dag, har varamedlemmene til styret ingen slik rett. Den har bare styremedlemmene. Slik ordningen har vært de siste årene, hvor også varamedlemmene møter på alle styremøter – og fordi de jo har konkrete oppdrag som region-ansvarlige – synes man det er urimelig at ikke varamedlemmene skal kunne ha tale- og forslagsrett på representantskapsmøtene.

En annen viktig sak som skal behandles på representantskapsmøtet, er forslaget til nye lover for Norsk Filatelistisk Ungdom (NFU). Selv om NFU er en selvstendig organisasjon, skal lovene og eventuelle endringer av disse, godkjennes av Forbundet. Slik det nye lovverket er utformet, vil NFU – under visse forutsetninger – kunne komme i betraktning ved utdeling av midler fra Barne- og Familiedepartementet gjennom Ungdomsseksjonen i Barnevern- og ungdomsavdelingen (US/BUA, tidligere STUI). En av de forutsetningene som kreves oppfylt er forøvrig at NFU må ha minst 1500 medlemmer under 25 år og at disse skal være tilsluttet et lokallag (klubb). Det må videre være minst 25 lokallag med egne, demokratisk valgte styrer.

— — —

Vel møtt til landsmøte på Lillehammer i dagene 14.–16. juni!

E.S.

— Når skal du få orden på frimerkene dine...?

Kongressen i Sveriges Filatelist-Förbund:

Kongress bare annet- hvert år fra neste år

Av Erling Aune

Sveriges Filatelist-Förbunds årlige kongress var i 1991 lagt til Boden i Norrbotten. Kongressen foregikk i Björknässkolan der forbundsstyret, 115 representanter fra hele Sverige og spesielt innbudte gjester ble ønsket velkommen til Boden av Åke Eliasson, formann i Bodens Filatelistforening og av Ingegärd Larsson, ordfører i Boden. Gunnar Dahlvig, ordförande i Sveriges Filatelist-Förbund, åpnet kongressen.

Flere regimenter i Det svenske forsvaret er plassert i Boden. Forsvaret, Boden kommune og Boden Filatelistforening laget sammen et gjennomført godt arrangement. Under kongressen var det flere overraskende arrangementer. Gjestene ble fraktet fra flyplassen i Luleå til Boden i militære helikoptere, og lørdag var alle innbudt til feltlunsj av Norrbotten regiment. Det var første gang en kongress ble arrangert i Boden, og kommunen var svært godt fornøyd med at arrangementet var lagt hit.

Fredag kveld inviterte kommunen gjestene og forbundsstyret til middag, og søndag var alle tilreisende til kongressen invitert til lunsj. På banketten lørdag kveld deltok ordføreren og representanter for forsvaret.

Boden Filatelistforening hadde laget egen informasjonsbrosjyre der deltakere fikk alle nødvendige informasjonen.

Årsberetning og regnskap

Det ble en lang diskusjon om årsberetning og regnskap. Regnskapet viste årsunderskudd, og spesielt var underskuddet stort for forbundets tidsskrift. Etter at kongressen hadde uttalt sin misnøye med forklaringene til det store under skuddet, ble både årsberetning og regnskap godkjent av kongressen.

Et detaljert budsjettforslag ble fremlagt og gjennomgått av Jan Christer Lind, viseordførere i forbundet. Kongressen ga sin tilslutning til det fremlagte forslaget.

Handlingsprogram

Handlingsprogram for forbundsstyrets ar-

beid frem til neste års kongress i SUNDSVALL, ble fremlagt. Programmet omfattet 18 virksomheter, og blant disse kan nevnes: Medlemsverving/hvordan beholde medlemmene, økonomisk forvaltning, sirkulasjonsvirk somheten, regional virksomhet, informasjon, ekspertrådet, nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Arbeidsgruppen for regional virksomhet la frem noe materiell som skal brukes av de lokale foreningene for å få flere medlemmer.

Forslag til kongressen

Fra foreningene var det til årets kongress bare kommet fire forslag. Et forslag om bedre kontakt mellom forbundsstyret og de lokale foreningene ble støttet av mange representanter. Under diskusjonen ble det referert til regioninndelingen som praktiseres i Norge.

Forbundsstyret fremmet forslag om å gå over fra årlige til toårige kongressperioder. Et solid forarbeid var utført, og forslaget var på forhånd sendt ut til foreningene til prøveavstemming. Forslaget fører til en rekke endringer i forbundets vedtekter. Etter at Stig Göransson, forbundets vedtektsekspert, hadde gjennomgått alle endringene, vedtok kongressen enstemmig å gå over til toårige kongressperioder.

Kontingent

Forbundets forslag til kontingent for 1992 ble vedtatt. Et medlem i en forening skal betale SEK. 210,-. På grunn av overgangen til toårige kongressperioder, ble alle som var på valg foreslått gjenvalgt for et år. Ordförande Gunnar Dahlvig og alle som var på valg ble gjenvalgt.

Strandellmedaljen

Strandellmedaljen for 1991 ble utdelt til Karl Borin for hans store innsats i lokale foreninger, markedsføring av frimerke samling og arbeidet med å få flere medlemmer. Utdelingen av medaljen til Karl Borin ble svært godt mottatt av representantene.

Litauen demonstrerte selvstendigheten med frimerker

Av E.S.

En rekke helsaker er også utgitt det siste året

Utviklingen i Baltikum, etter at Litauen som det første av de tre landene erklærte seg selvstendig og brøt med Sovjet-unionen, har vært turbulent. De baltiske statene Estland, Latvia og Litauen har senere søkt kontakt

med Norden – også på det filatelistiske området. En viss kontakt mellom de nordiske forbundene og filateli-forbundene i de baltiske statene, er allerede etablert – om enn foreløbig bare på innledende plan.

Litauen «demonstrerte» forøvrig for all verden at man aktet å forbli selvstendig, ved først å utgi en helsak den 26. mai ifjor – og senere en serie på fire frimerker den 7. oktober. Selv om man i Litauen gjerne så at merkene ble de «offisielle» for landet, ble de – ihvertfall til å begynne med – bare anerkjent lokalt. Senere har man

□ Helsak-konvolutt fra Litauen, med julehilsen, fremkommet til Torbjørn Larsson-Fedde i Farsund. Om det er den ekstra frankeringen med et sovjetisk merke nederst til venstre som har gjort at konvolutten har nådd frem, er uvisst. Men som en ser er det sovjetiske merket ikke blitt stempelt!

sett brev som har gått også utenlands, men i skrivende stund vet undertegnede ikke eksakt den videre skjebne til Litauens forsøk på ved hjelp av postverket å markere sin selvstendighet.

Ufullstendige opplysninger

Det har vært skrevet endel om disse utgavene både i Tyskland og andre land, men opplysningene som gis har vært både ufullstendige og motstridende. På den bakgrunn må også det vi her i NFT bringer til torgs om disse utgavene, tas med «en klype salt»...

Den oppgitte datoen for den første helsak-utgivelsen varierer mellom den 17. mai, den 24. mai og den 26. mai. Det som imidlertid synes klart er at det påtrykte frimerket viser en engel som holder et lys, det litauiske korset – og med et kart over Litauen som bakgrunn. Lands-betegnelsen er LIETUVA, som altså står for Litauen. Konvolutten bærer ellers et eget motiv som forestillende et eike-tre, det nasjonale treet i Litauen – og en tekst som sier noe sånt som «Gjenopprettelse av den frie republikk Litauen». Denne første helsakkonvolutten har offisiell utgivelsesdato 17. mai 1990. En rekke av dem er imidlertid kansellert med et spesialstempel den 26. mai. Det skjedde i forbindelse med en frimerkeutstilling.

Flere helsaker

Helsakkonvolutt nr. 2 har oppgitt utgivelsesdato den 7. juni 1990. Disse har påtrykt en tekst som lyder (oversatt: «Den 13. sang-festival i Litauen 1990», og et spesialstempel ble brukt under festivalen i dagene 6. juni–8. juni.

Den 3. helsakkonvolutten kom den 16. august og har

□ Om disse frimerkene fra Litauen i virkeligheten er blitt utgitt, vet vi i skrivende stund ikke. Det nederste merket ble imidlertid planlagt utgitt i forbindelse med ett-årsdagen for Litauens uavhengighet.

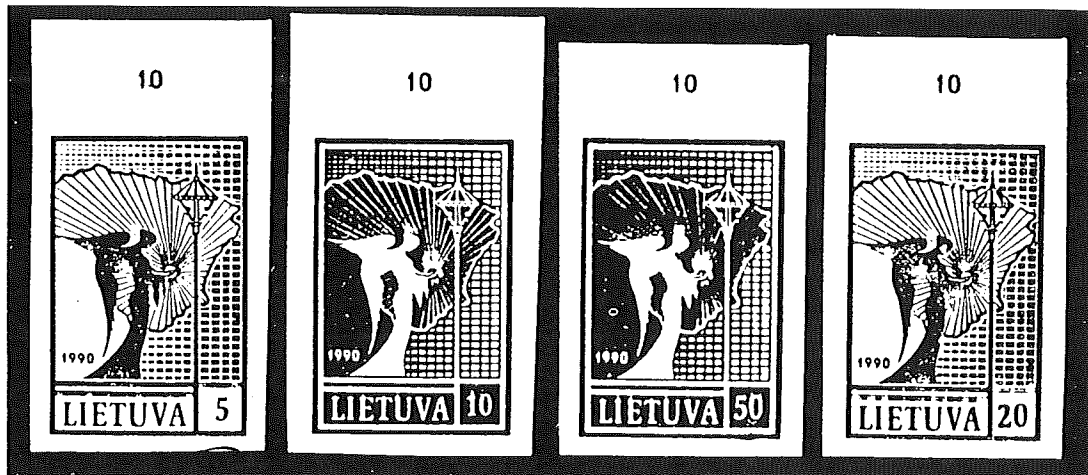
teksten «Vi inviterer til å støtte kulturfondet i Litauen».

Den 4. helsakkonvolutten kom også den 16. august og har teksten «Litauens språk-år '90».

Den 5. helsakkonvolutten kom 18. august og har teks-

ten «Biskop M. Valancius avholds-organisasjon». Den 23. august ble det tatt i bruk et spesialstempel med tekst: «Baltikum - Europa-veien '90» til minne om Molotov-Ribentropp pakt.

Det er videre utgitt helsakkonvolutter (nr. 6,7 og 8)

□ De fire første frimerkene fra Litauen, utgitt 7. oktober 1990, er forholdsvis primitive i utførelsen. De har hverken tagger eller lim.

med tekst: «50 års-jubileum for musikkhøyskolen i Vilnius», med teksten «God Jul» og med teksten «Godt Nyttår». De to sistnevnte har påtrykt porto «20 kopek», mens alle de første har porto «5 kopek». Det foreligger ingen utgivelsesdatoer for disse tre siste helsakkonvoluttene.

Frimerkene

Så til de utgitte frimerkene: Det var den 7. oktober 1990 at Litauen kom med egne frimerker for første gang på 50 år. Frimerkene har tilsvarende motiv som de som var påtrykt de første helsakkonvoluttene – bortsett fra måten pålydende er angitt på og størrelsen av merkene. Disse fire frimerkene har ganske enkelt påtrykt de pålydende verdiene 5, 10, 20 og 50. Det står ingen «k» for «kopek» etter pålydende. Bokstaven «k» er sannsynligvis utelatt i påvente av en ny myntenhet (1 LITAS = 100 CENTU) som forventes tatt i bruk i tiden som kommer. Alle frimerkene er utaggede, og de har hverken gummiering eller vannmerker. Fargene er henholdsvis grønn, mørk fiolett, blå og

rød. Det ble utgitt et eget førstedagsbrev, og førstedagsstempling foregikk både i Vilnius og Kaunas. Alle de fire merkene er utgitt i ark på 50. Merket med pålydende «5» forekommer i oliven farve. Disse er sjeldne.

Godtatt – men ikke anerkjent

Frimerkene ble straks anerkjent også i Estland og Latvia. Også ellers i Europa er det flere eksempler på at

man har *godtatt* merkene, om enn ikke anerkjent dem. Flere brev med de nye merkene og helsaker har passert landegrensene og bragt frem til adressater i andre land. Sannsynligvis er det med en viss velvilje overfor den nye situasjonen at denne posten er blitt akseptert. I Moskva har man stilt seg noe tilbakeholdent til de nye frimerkene fra Litauen. Med en tilleggsfrankering med sovjetiske frimerker, ser det ut til at

□ Helsak-konvolutt med påtrykt litauisk merke og med tilleggsfrankering med sovjetiske merker. Her er de sovjetiske merkene stemplet (!)

helsaker har kommet frem til adressater over hele Europa.

Ifølge opplysninger vi har mottatt, skal det også i januar i år være utgitt fem nye frimerker for Litauen. Disse merkene er i verdiene 10, 20, 30, 50 og 200 – og har fortsatt ingen mynt-angivelse. De viser Den litauiske Rytter (10-30), Høyden med de tusen kors (50) – og Frihets-klokken (200). Disse nye merkene er trykt i Leipzig og har både tagger og lim. De bærer årstallet 1990, men kom etter alt å dømme ikke ut før i år.

Beslaglagt av Sovjet

Ifølge opplysninger fra Tyskland skal de sovjetiske tollmyndighetene ha beslaglagt 18 millioner av disse merkene før de kom frem til Litauen. Trykningen skal ha kostet Litauen 60 000 DM. Den videre skjebne til de beslaglagte merkene, kjenner vi ikke. Og om de virkelig er blitt tatt i bruk til frankering i Litauen, stiller vår kilde seg noe tvilende til – men de er ihvertfall å få kjøpt hos frimerke-handlere i Tyskland (!). Om de blir katalogisert, er fortsatt på det uvisse, da

de jo ikke er internasjonalt anerkjent som frankeringsmiddel.

I anledning frimerkeutgavene har kommunikasjonsministeriet i Sovjet påpekt at Litauen *ikke* er medlem av UPU og at frimerkene og helsakene derfra *ikke* er offisielle utgaver.

Kilder:

EESTI Kolleksjonär.

MICHEL-Rundschau.

sammler-express.

Offisielle meddelelser fra det nye postverket i Litauen.

Torbjörn Larsson-Fedde.

nft

Postkassen

Nyordninger i Postverket

Eller hvordan en liten klubb blir konfrontert med dem

Undertegnede har, på vegne av Hadeland Frimerkeklubb, etter en telefonsamtale med blankettavdelingen i Postverket – og med henvisning til side 9 i FRIMERKEPOSTEN nr. 2 1991 – funnet det formålstjenlig å sette noen ord på prent til rette vedkommende i Postverket. Dette for å gi uttrykk for resultater av visse nyordninger i blankettjenesten.

Vi i min klubb – og sikkert mange tilsvarende av samme kategori – har og har hatt gleden og fordelene av å kunne nytte blankett 560 CM med særpåtrykk til alle våre postgiro-ekspedisjoner, og dertil kunnet anvende disse også til Medlemsbevis (kort). Dette har vi som en av mange likesinnede kunnet gjøre uten merkostnader. Det er rimelig å anta at dette ville Postverket benytte anledningen til å tjene mer penger på, ved å lage nye blanketter, se brosjyre om *postgiromedlemskort* som Postverket distribuerte, datert september 1990. Blankettene er 70 560 82 og 70 560 83.

Jeg er dypt enig i at alle institusjoner og sammenslutninger, såvel offentlige som private, selvfølgelig må betale for slike tjenester/trykksaker, men det er alltid tilstander og forhold som bør vurderes mer spesielt, alt

etter sin art og funksjon. Det er her jeg reagerer negativt på nyordningen, når det gjelder frimerkesamlere og disses klubber – herunder også den mer avanserte (de mer avanserte) filatelistene. Jeg er av den mening at Postverket heller burde ha tilbudt som service til sine «store melkekuer» frimerkesamlerne/filatelistene fortsatt gratis blanketter som kan nyttes som medlemsbevis (kort). En er i skrivende stund fristet til å gå så langt som å si at kanskje disse for Postverket små og store «grullgruber» burde vært sponset som motytelse og takk for sine virksomheter. Det er mulig det kan forsvares å trekke frem begrepet «bjørnetjeneste». Jeg håper de intensjoner som synes å fremgå av side 9 i FRIMERKEPOSTEN nr. 2 1991 vil bibringe en strøm av lignende henvendelser.

Jeg lar det være med dette, men kan forsikre at det er meget mer vi har på hjertet av «meninger om mangt», vi frimerkesamlere/postsakinteresserte/ m.m.

Med vennlig hilsen fra
Hadeland Frimerkeklubb
Hallvard Hillestad
p.t. formann

Da luftposten ble «oppfunnet»

Av Egil H. Thomassen

Over hele verden har de aerolærde stridd om hvem det var som først sendte post luftveien. Mange gjør krav på æren, og for alt det vi vet kan Ikaros ha hatt en pergamentrull på innerlommen da han styrte i Egeerhavet. Men etterhvert har det blitt enighet om at stedet for første planlagte luftposttransport var Danmark. Året var 1808, og «oppfinneren» het Johann Peter Colding.

Vi befinner oss i Napoleonskrigene. England beleirer Sjælland og holder store marinestyrker i Storebælt for å sikre sjøforbindelsen til sin allierte Russland. Postgangen mellom Fyn og Sjælland er blokkert, og Colding, som tidligere har utført vellykkete forsøk med ubemannete ballonger, får kongens tillatelse til å opprette en luftpostrute ved hjelp av «aerostatisk maskiner», eller ballonger som det heter i vår tids språkdrakt, for å forsøke å gjenopprette postforbindelsen mellom de to øyene.

Ettertiden har ingen informasjon om hvordan ballongene ble laget, vi vet bare at det var gassballonger og at Colding ved hjelp av svovelsyre fremstilte hydrogen (vannstoffgass). I så måte var Colding en avansert herre for sin tid, det var varmluftsballongene – eller Montgolfierene som de også kalles, som var de vanlige.

Colding startet med å eta-

blere en optisk telegrafisk meldetjeneste mellom Nyborg på Fyn, som var oppstigningsstedet, og Korsør på Sjælland, som var målet. Dermed kunne han raskt få melding om ballongen var kommet frem eller ikke. Vi vet ikke hvor mange brev Colding sendte med hver ballong eller nøyaktig hvor mange ballonger han sendte.

Det er kjent brev fra tre flyvninger, men det er indikasjoner på at det kan ha vært flere. Det vi vet er at Colding med hver ballong vedla et flyveblad stilet til finneren av ballongen, hvor han refererer kongens tillatelse til å sende brevballongene, og ber om at ballong og brev så raskt som mulig blir levert til nærmeste myndighet.

Til Børn.

Hans Majestæt Kongen har allernaadigst befaleet undertegnede, at anfille Prøver paa at ferende Breve over det store Vælt ved aerostatisk Maskiner. Til Efterretning for Vedkommende har det behøvet Allerhøjeste Samme at meddele mig følgende allernaadigste Skrivelse:

"Da Vi allernaadigst have tillagt Candidat Colding Befaling at anfille visse aerostatiske Forsøg ved det store Vælt, saa vilde Vi ved dette Vælt aabne Breve tillige have Vore Embedsmænd og andre Forordnede allernaadigst pålagt og befaleet, nærliggende at undersøgte bemeldte Candidat Colding i Udførelsen af de ham overtragne Forsøg; forbydende alle og enhver derimod Hinder og Forfæng at gjøre, under Vore Højheds og Naade."

Givet i Vort Hovedkvarter i Kiøbenhavn den 8de Maji 1808.

FREDERIK R.

Uden Breve for Candidat Colding ihensende til de af ham anfillede aerostatiske Forsøg.

Selve Konge Hans Majestæts allerhøjeste Befaling, vilte Børnen af denne Luftmaskinene behøve strax at begynde sig til nærmeste enten civile, militære eller geistlige Embedsmænd og officerer disse heri indlagte Breve, samt forevise ham denne Kongelige Befaling.

Vedkommende Embedsmænd embedes og annedes ligeledes behøveligst strax at ferende med hertil ligte Befordring disse Breve efter Adresse, og uden paa medfølgende Breve "til Telegrafskriveren fra Posten i Cøbenhavn" paategne, hvor Luftmaskinen er fundet, samt til Børnen udbetale en passende Belønning, som af mig paa Tilførelsen skal foranplantes udbetalt.

Nyborg den 11de Junii 1808.

Colding,

Candidat i Philosophie og Philologie.

Originalens Rigtighed af Brevet fra Hans Majestæt bekræftes af
Nyborg den 31te Maji 1808.

Colding.

□ Fig. A: Flyvebladet som Colding vedla sine ballongposter. Dette er det eneste kjente eksemplaret og tilhører National Maritime Museum i London. Mye tyder på at det kan ha blitt fisket opp av Storebælt etter en mislykket ballongflyvning.

(Fig. A) Denne skulle igjen levere funnet til sjefen for telegrafen i Korsør.

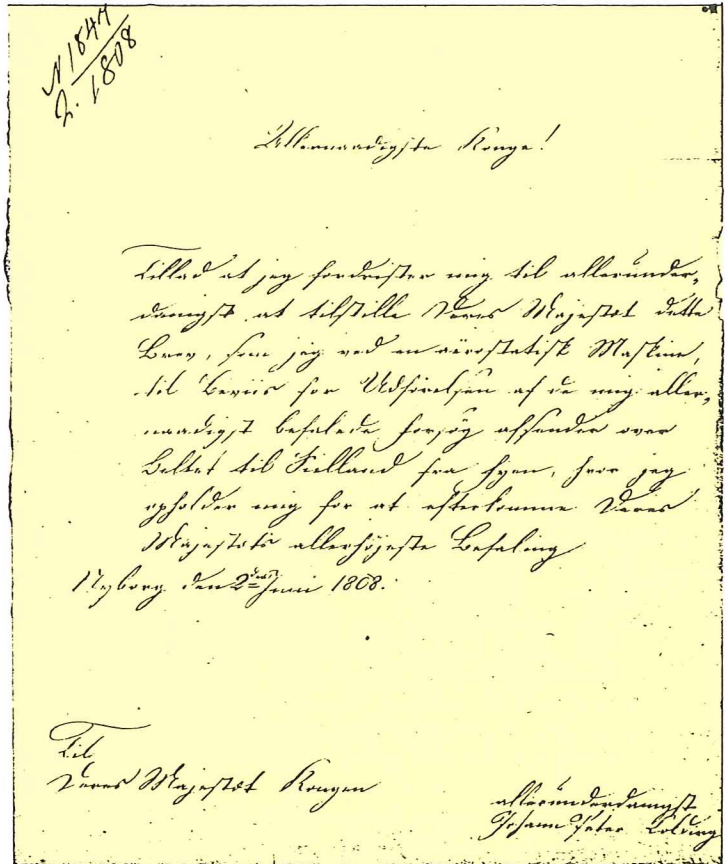
Den første ballongen forlot Nyborg den 2. juni 1808. Så godt beregnet Colding vind og oppdrift at ballongen landet en halv mil utenfor Korsør. Fra denne, verdens første planlagte luftpost, er kjent et brev til kong Fredrik VI:

«Allernaadigste Konge! Til-
lad at jeg fordrister mig til
allerunderdanigst at tilstille
Deres Majestæt dette brev,
som jeg ved en aerostatisk
Maskine, til Beviis for Udfø-
relsen af de mig allernaadigst
befalede Forsøg afsender
over Bæltet til Sieland
fra Fyen, hvor jeg opholder
mig for at efterkomme Deres
Majestæts allerhøjeste Befal-
ling. Nyborg, den 2den Juni
1808. Allerunderdanigst Jo-
hann Peter Colding.» (Fig.
B)

Den neste kjente forsen-
delse skjedde 2. juli, og også
her var Colding relativt hel-
dig med sine beregninger. Ad
tjenestevei kom brevet til
kongen frem seks dager se-
nere. (Fig. C) Men den tredje
ballongen, avsendt 4. august,
ble ikke vellykket. Vinden
frisknet til og ballongen ble
ført langt avgårde til et skog-
område ved Sorøe. Der ble
den funnet seks uker senere.
Fra den tredje ballongen er
det kjent to brev, et til kon-
gen og et til det Kongelige
Generalpostamt. (Fig. D-E)

Den mislykkete tredjeflyv-
ningen kombinert med den
motstand og misunnelse som
hadde bygget seg opp i em-
betsverket mot den frem-
gangsrike filologiske stu-
dent, medvirket til at Colding
fikk beskjed om å innstille
sine postflyvninger.

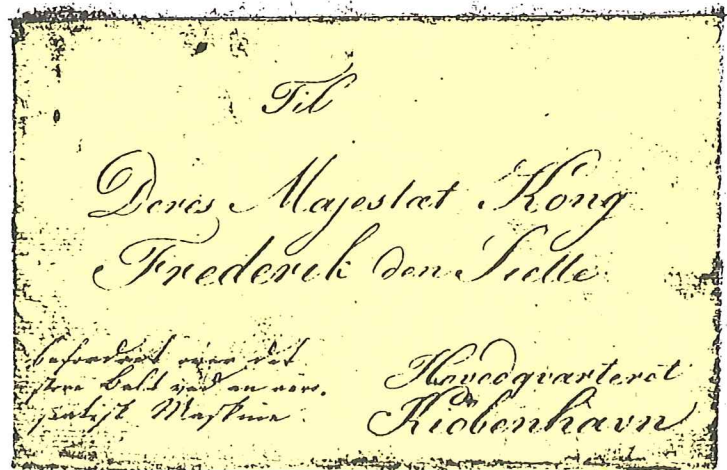
Men før Colding går ut av
historien, skulle han enda en
gang utføre en luftbefordring
av det skrevne ord. Svenske
motstandere av kong Gustav

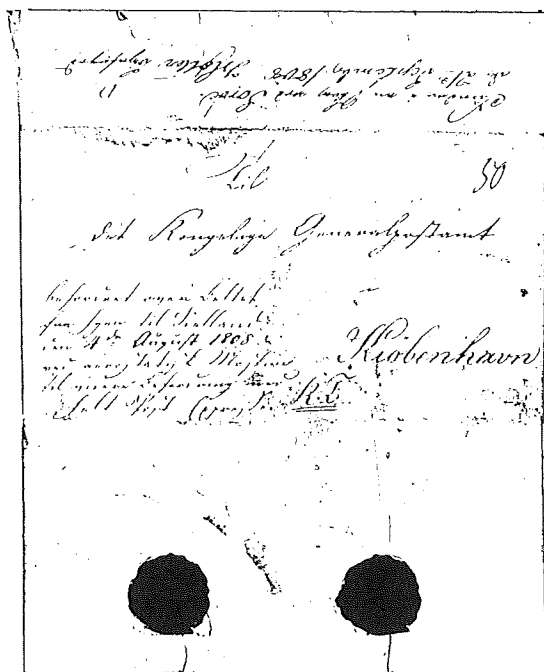
□ Fig. B: Coldings brev fra den første luftposten, stilet til kong Fredrik VI.

IV Adolf forsøkte fra Dan-
mark å sende flyveblad over
Øresund. I løpet av februar
og mars 1809 sendte Colding

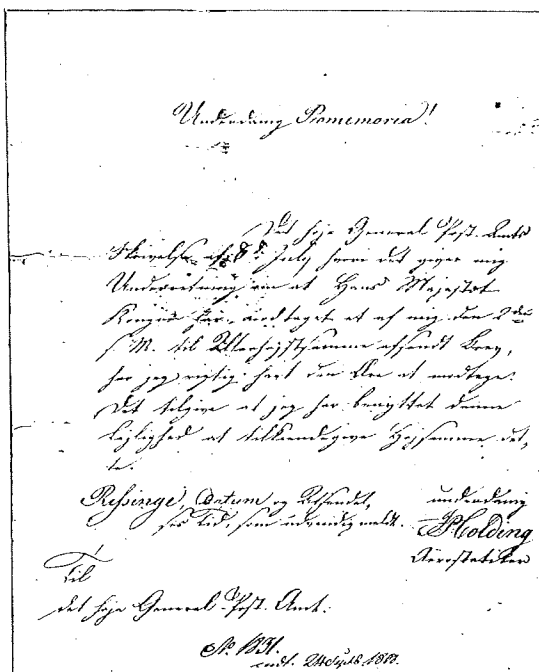
pamfletten «Strödda An-
märkningar öfver Sveriges
Ställning» med et ukjent an-
tall ballonger over sundet.

□ Fig. C: Adressesiden på Coldings brev fra den andre ballong-
posten 2. juli 1808 til kongen.

□ Fig. D: Adressesiden på Coldings brev fra den tredje flyvningen til Det Kongelige Generalpostamt. Brevet bærer to sorte segl med Coldings monogram. Legg merke til påskriften: «Funden i en skov ved Sorøe den 21 September 1808».

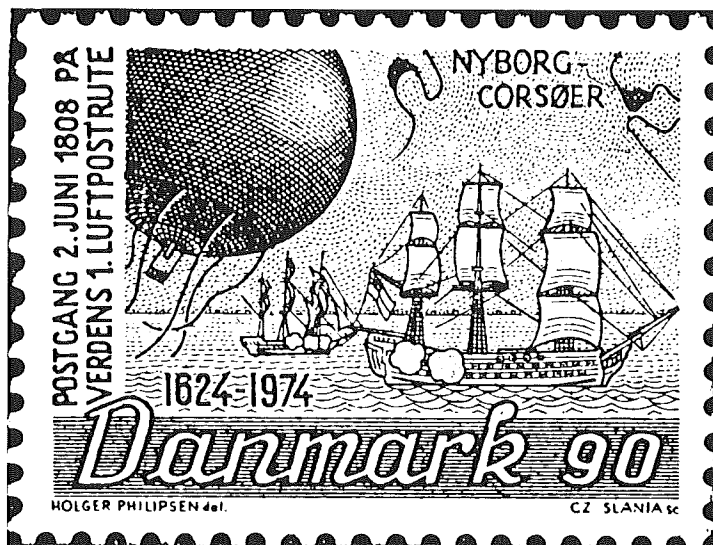

□ Fig. E: Innholdet av Coldings brev til Det Kongelige Generalpostamt.

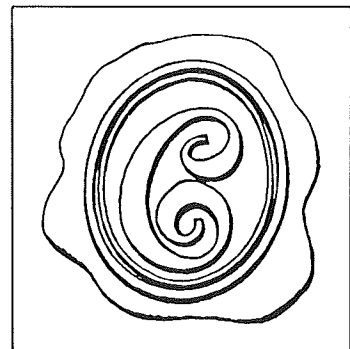
Det er oppgitt at hver ballong hadde med et trettitalls flyveblad. Dessverre for avsenderne ble ballongene observert fra svensk side, og

innsamlet etterhvert som de nådde svensk område. Flyvebladene ble brent, bare fire stykker ble oversendt kongen i Stockholm, og er dermed

bevart for ettertiden. I 1974 utga det danske postverk et frimerke til minne om verdens første luftpostrute. (Fig. F) Motivet viser en gassballong på vei over Storebælt. Noe portrett av Colding var ikke tilgjengelig, det eksisterer ikke. Det eneste som er kjent etter Johann Peter Colding er hans brevsegl som sitter på brevene fra 1808. (Fig. G)

□ Fig. F: Dansk frimerke utgitt 1974 til minne om verdens første luftpost.

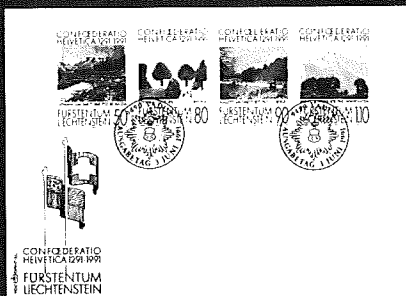

□ Fig. G: Coldings brevsegl.

Fyrstedømmet Liechtenstein

Frimerkesamling en hobby som gir glede

**Frimerke-
utgaver
3. juni 1991**

**Særmerker «700 år Schweiz
Edsforbund» 1291-1991.**

**Schweiziske malerier fra
kantonene Graubünden og
St. Gallen.**

Førstedagsbrev.

Særmerker «Siste innsats av FL Militærkontingent 1866».

Liechtenstein-frimerker i abonnement.

Et komplett Liechtenstein-årssett koster ikke mer enn 20 sveitserfr. og består i 1991 av ni (9) serier med 21 frimerker som blir utgitt kvartalsvis. Send ingen penger, forlang kun våre abonnementsvilkår med kupongen i denne annonsen eller ved et postkort eller råd Dem med Deres frimerkehandler. Abonnementsvilkårene sender vi Dem uforbindlig og gratis.

Nationale
Liechtensteinische
Briefmarkenausstellung

LIBA 92

1. - 9. August 1992
9490 VADUZ

Eintritt frei

☎ Telefax 075 - 666 55

Vennligst send meg gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig.) Klipp ut og send til:
For informasjon vennligst kontakt
D.J. Gabathuler «Liechtensteiners»
Box 125, Boscobel, Wisconsin 53805

1991 totalt pålydende kun Fr. 23.20
9 serier med 21 merker

Navn

38

Fornavn

Gate

Poststed

Evjemoen – feltpostkontor nr. 17

Av Torbjørn Larsson-Fedde

Evjemoen er en ekserserplass i Aust-Agder fylke og hører under distriktskommando Sørlandet og disponeres vesentlig av infanteriets øvingssenter nr. 2. Leiren ligger ca. to kilometer fra tettstedet Evje, på en flat, delvis lyngkledd sandmo på øst-siden av Otra. Til ekserserplassen hører et betydelig skog- og fjellareal. Allerede i 1900 hadde 3. distriktskommando foreslått innkjøp av Evjemoen for 3. korps (Stavanger) og 2. korps (Kristiansand), som den gang begge ekserserte på Maldesletten, mens 1. korps (Nedenes) ekserserte på Gimlemoen. I distriktskommandosens rapport nevnes spesielt det gode veinettet omkring Evje. Evjemoen ble innkjøpt i 1911, og det var tanken at Rogaland regiment skulle holde til der sammen med 3. divisjons andre avdelinger. Men Evjemoen ligger langt utenfor regimentsdistriktet, og det var visstnok uten stor velvilje at man ekserserte

der. Det ble lange transporter over sjøen eller på landeveien. Jernbaneforbindelsen mellom Stavanger og Kristiansand S. hadde man jo ikke den gang. Til tross for at Evjemoen igrunnen var innkjøpt for å avløse Gimlemoen, ble denne ikke nedlagt og Agder regiment forpøtsatte å eksersere der.

Konklusjonen i stortingsdebatten ble at en foreløpig holdt seg til Evjemoen som en felles ekserserplass for 3. Brigade, og dette ble vedtatt i mars 1912. Så kom verdenskrigen 1914–1918, og det ble ikke mer tale om ekserserplass for I.R.8, innen regimentdistriktet.

I 1916 under den første verdenskrigen var situasjonen spent. Det hadde lenge vært tanken å føre regimentet fra Maldesletten over til Evjemoen, men det var ikke blitt noe av det da leiren ikke var ferdig utbygget. Høsten og vinteren 1916–1917 ble imidlertid regimentet overført til Evjemoen, og rekruttskolen

□ Evjemoen ekserserplass. Hovedporten.

□ *Evjemoen ekserserplass. Mannskapsbrakke.*

ble avholdt der fra mars 1917. Evjemoen ble ved Distriktskommandoens skrivelse av august 1918 underlagt I.R.8, og disse enhetene ekserserte på Evjemoen fra 1918 til 1922. Denne overførselen til Evjemoen ble meget sterkt kritisert av det offentlige, da man anså det meget uheldig å legge hele kyststrekningen åpen uten vaktstyrke, og dertil var veien til Evje meget vanskelig vintersdag. Ved krigsutbruddet i april 1940 var det 5. batteri av II bergartilleribataljon som var forlagt på Evjemoen. Batteriet hadde to tropper med hver sin 7,5 cm bergkanon samt en mitraljøsetropp. (Luftvern) 1. hjulrytter-kompani av Akershus dragonregiment nr. 1, bestående av to tropper, var også fullt feltmessig oppsatt på Evjemoen. Imidlertid ble felttoget i Setesdalen en stor fiasko, og snart inntok tyske enheter Evjemoen. Ved krigens slutt var det enheter fra infanteri-divisjon 274 som lå her. I tillegg lå «Heeresunterkunftsverwaltung»

(f.p. nr. 44 079), «Feldlazarett 169», (f.p. nr. 12 714) og «Veterinar kompani 274», (f.p. nr. 56 961) på Evjemoen.

Etter krigen har leiren i en viss utstrekning vært brukt ved repetisjonsøvelser for avdelinger fra Sørlandet, samt fast av infanteriets øvingssenter nr. 2, som utdanner en del av infanteriets soldater i de første månedene av deres tjenestetid.

Feltposttjenesten

Feltpostkontor nr. 17 skulle vært opprettet på Evjemoen den 9/2–1917, men det ble utsatt litt. Men den 15/3–1917 startet årets våpenøvelse for Agderregimentet på Evjemoen, og dermed var feltpostkontor nr. 17 et faktum under ledelse av postekspeditør Omar Antoni Mosberg. Feltpostkontoret var i virksomhet hvert år under øvelsen, og var bl.a. i virksomhet som følger:

1917	fra	15/3	til	15/7	ved	postekspeditør	Omar A. Mosberg.
1917	»	12/8	»	12/9	»	»	Omar A. Mosberg.
1918	»	25/5	»	5/7	»	»	Omar A. Mosberg.
1919	»	19/5	»	2/7	»	»	Omar A. Mosberg.
1920	»	4/5	»	11/7	»	»	Eiliv Knutson.
1922	»	3/5	»	16/7	»	»	Otto C. Hulthin.

8. mje 1922. / 7-22

R

Emma Poddland
Lelland

☐ Brev stemplet «Feltpostkontor no. 17», 1/7-1922.

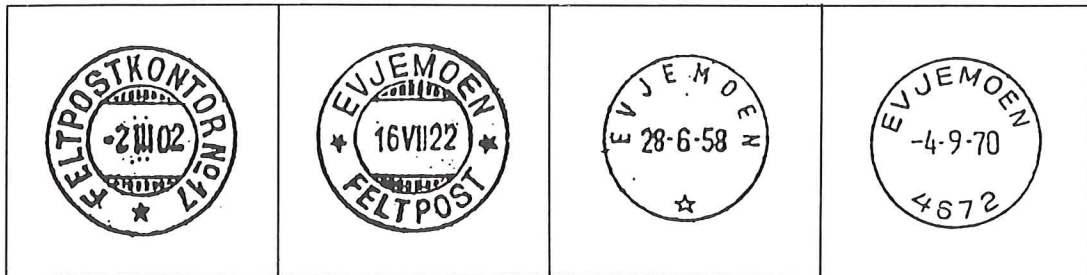

Til
Arendal politikammer,
Arendal.

Bergartilleribataljon nr. 1

Evjemoen Feltpost

☐ Brev fra Bergartilleribataljon nr. 1, stemplet «Evjemoen», 28/1-1949.

☐ Stempler brukt ved Evjemoen ekserserplass.

Den 7. september 1946 trådte feltpostkontor nr. 17 igjen i virksomhet på Evjemoen med Leif Birkeland som styrer. Postkontoret ligger innenfor det militære leirområdet, men Birkeland er sivilt ansatt og lønnet av Postverket. Det er kun ansatt én mann på kontoret, men noen få ganger har Birkeland hatt en soldat til hjelp, og da særlig dersom det har vært avholdt større militære øvelser. Postverket har åpent hver dag fra kl. 0900 til kl. 1300, og posten utveksles på Evje postkontor ved rutebilens ankomst hver morgen. Den kommer ferdig pakket direkte til Evjemoen fra Kristiansand. På samme måte sendes posten fra Evjemoen. Under større øvelser

ble det hentet post ute i øvelsesområdet, og denne posten ble da stemplet med et nøytralt feltpoststempel som kontoret fikk tilsendt i god tid før øvelsen tok til. Den 1. juli 1958 ble navnet forandret til «Evjemoen», slik at ordet feltpost falt bort, og kontoret ble omgjort til fast poståpneri. Ved etableringen av nye poststedsgrupper fra ca. 1973/74 ble det benevnt underpostkontor, og fikk senere status av postkontor C. Leif Birkeland er fremdeles ansatt som styrer – en funksjon han har hatt helt siden gjenopprettelsen i september 1946.

Stempeletyper som har vært i bruk:

«Feltpostkontor no. 17»	Schweitzerstempel m/1 *	150317-160722
«Evjemoen Feltpost»	Schweitzerstempel m/2 *	150317-160722
		070946-010758
«Evjemoen»	Enringsstempel 22 mm	010758-301171
«Evjemoen»	m/nr. 4672	011271-fremdeles i bruk.

Schweitzerstempelet med teksten «Evjemoen Feltpost» ble først ferdig gravert den 3. april 1918 og kan følgelig ikke finnes før denne dato.

nft

Utstillinger

LISTER -92

Farsund Filatelist Forening ønsker alle frimerkesamlere velkommen til å være med på utstillingen: LISTER -92.

Med Farsund Filatelist Forenings sine 25 år – og siden det er 100 år siden fjordtrafikken rundt Farsund startet, vil vi markere dette med en utstilling. Utstillingen er en regional utstilling som inkluderer fylkene: Rogaland, Telemark, Aust- og Vest-Agder.

Rammeantallet blir på ca. 300, og utstillingen vil finne sted i tiden 4.–5. april 1992.

Stedet er Listahallen, som er et stort og fint lokale for en utstilling av denne størrelse. Vi vil bestrebe oss på å lage en god og fin utstilling for alle.

Nå ser vi fram til å se din(e) samling(er) på LISTER -92.

Så ønsker vi alle velkommen til et filatelisk treff i Listahallen, Vanse 4.–5. april 1992.

Bulletin nr. 1 med påmeldingsskjema og reglement følger senere.

Terje Skjoldal
formann

John Torrey Nilsen
formann i komiteen

Klubbtidsskrifter (XVIII):

Hva skrives det om?

Av Kr. Wilhelmsen

Sommeren nærmer seg også her nord. Det er derfor på tide å se nærmere på hva det har vært skrevet om i løpet av vinteren og våren.

Det første bladet som ligger øverst i bunken er **Varianten** fra Farsund. Over to sider gjengis det som er kjent av håndmakuleringer i Vest-Agder. Det er anselige 36 forskjellige steder som har måtte ty til en slik nødsforanstaltning. Man antar imidlertid at det enda kan være mulig å finne slik makulering fra minst 13 andre poststeder. Videre finner man en morsom opplysning om at et seilskip som er gjengitt på et merke fra New Zealand også har en historie i norsk eie. I nr. 2 av **Varianten** har Bjørn Tandberg en annen historie om en norsk skonnert som ble kapret av tyskerne under 1. verdenskrig, og hvor båten endte som tysk skoleskip. Den er ikke blitt hedret med noe eget merke, men man finner båten igjen i et motivstempel fra Kiel.

I **Budstikka** fra Drammen slås det til lyd for å få til en stempeloversikt over poststempler i Buskerud. Det starter med en navneliste over poststedene og et forslag til presentasjon av en slik stempeloversikt. Opplegget ser veldig interessant ut, men det er ikke blitt fulgt opp i nr. 2.

Den blaa Løve befatter seg i stor grad med det forestående årsmøte og klubbens lover og vedtekter. Dette kan sikkert være nyttige rettesnorer for de mange nystartede klubbene rundt om i landet.

Polarphilatelie e.V. har som vanlig fyldig dekning av hva som skjer på «polarfronten» fra alle andre nasjoner, mens det for Norges del er lite å bringe til torvs. I de to siste numrene finner man et oppslag om «åpningen» av grensen mellom Kirkenes og Murmansk, og de motivstemplene som er blitt brukt i den forbindelse. Videre finner man over begge numre en utførlig liste over stempler som har vært brukt på Nordkapp. Med tysk nøyaktighet er man kommet frem til hele 22 forskjellige stempler og «varianter».

Av interesse i **KFK FILATELIE** er en fem siders artikkel om bygdebrev. Disse brevene frankert med 2-øres porto, støter man ikke så ofte på, og det er morsomt å få klarlagt noe nærmere portoforordningen som foreskrevet en så lav porto. I nr. 2 er en artikkel om alle de forskjellige frankeringsmulighetene som var gjeldende en kort periode i tidligere DDR etter 3. okt. 1990. Da var plutselig tre forskjellige «lands» frimerker gyldig til frankering, og man kunne oppleve en rik variasjon av kombinasjoner av alle disse merkene.

Filатели-Nytt fra Ålesund

viser det antatt tidligste brev avsendt fra Ålesund. Det gjelder et brev til Spania 1846 – to år før Ålesund fikk eget poststempel. Datoen ser ut til å være bekreftet ved et ankomststempel eller transitstempel. Det kan nok være store problemer med å finne noe eldre – ja, selv et annet brev fra samme tidsrommet.

NFF-VARIANTEN viser at Elin Amundsen har gravd frem utrolig mye om hullstemplene. Med fire nye sider er Del 11 om emnet presentert. Det er å håpe at dette stoffet kan komme som samlet særtrykk når undersøkelsen er avsluttet. En annen føljetong er «Trøndersk posthistorie» av Tore Gjelsvik. Denne gang er det Del 45 som omfatter over åtte sider. Når dette foreligger som særtrykk tegner det til å bli en rett stor trykksak.

Seilsluppen «Restauration» fra Karmøy har i siste nummer utelukkende årsrapporter, regnskap og en større medlemsauksjon.

OFK's INFO har en artikkel om det å samle maskinstempler. Ellers tar årsmøtet og regnskap sin romme del av innholdet. Det blir bare plass for Del 2 av Bjørn Muggeruds artikkel om Majorstua postkontor 80 år.

«Norges-delen» av **Forschungsgemeinschaft Nordische Staaten e.V.** består av 14 sider fra Jürgen Tiemers hånd om pakkeposttjenesten i Norge. Artikkelen er rikt illustrert med de forskjellige

typene av spesielle pakkepoststempler.

Dobbelfoten fra Harstad er sterkt preget av det tilstundende årsmøtet og en forestående klubbauksjon. Kjell Breivik griper fatt i mulighetene for å samle på temaet «infeksjonssykdommer», og kommer særlig inn på den store plass Armauer Hansen vil måtte ha i en slik samling.

De siste fem nummer av **LUREN** fra Skandinavia-samlerne i California inneholder som vanlig mest stoff vedrørende Finland. Tydeligvis er det færre «norske» leverandører av stoff utenom Brofos. I nr. 2/91 finner man imidlertid er morsom opp-

lysning om en tysk feltpostpakkeseddel som er funnet. Avsenderen har feltpostnummer L 36 018. Dette er nummeret for Kommandierende General der Deutschen Luftwaffe Norwegen (i Oslo). Pakken må tydeligvis være sendt fra Finland til Berlin, og antagelig relativt sent under krigen. Seddelen er nemlig trykket på baksiden av et militærkart fra Wologda-området. Det var nok oppgitt å trenge så langt inn i Russland på Karelen-fronten, og man trengte ikke lenger disse kartene. Men seddelen viser også andre morsomme ting, nemlig et stempel som lyder: «Diese Sendung darf nicht über schwedisches Gebiet geleitet werden». Faren for tap langs norskekysten gjorde at en del senderinger av forskjellig slag gikk gjennom Sverige. Men her har det antagelig vært et så sensitivt materiale at frykten for at noen skulle snappe opp pakken i Sverige, har gjort at pakken er sendt med fly direkte fra Finland til Tyskland. En siste liten pussing ting med sendingen er det tyske feltpostnummeret som hørte til kommanderende general i Norge. «Kommandierende General der Deutschen Luftwaffe Finnland» hadde feltpostnummer 40 083. Det må antagelig være generalen i Norge som har vært på besøk i Finland og sendt rapport til Berlin.

Som et apropos til Norge-giana-temaet er en artikkel av Bjørn Bratbakk i **Frimerke Forum** rett så interessant. Han tar for seg den innsatsen de polske styrkene gjorde i Narvik-feltoget i 1940, men her går han dypere inn i polakkenes innsats – særlig på sjøen. Han viser til polske frimerker med marinfartøy eller ubåt som hadde en viss innsats tilknyttet Norge. En annen artikkel av Øyvind T. Gulliksen forteller nærmere historien om de amerikanske frimerkene i 1925 til minne om den første norske utvandringen til Amerika.

I **Scandinavian Contact** fra England har Olga Ellis sine vanlige korte kommentarer til det filatelistiske livet i Norge. Det viktigste for henne denne gang synes å være at utstillingene i Norge gjerne blir holdt på høstparten hvor det ikke er så attraktivt å reise til Norge. En annen ting er at nedleggelsen av ruten fra Newcastle til Bergen gjør en reise til Norge både komplisert og kostbar.

Parcel Label from L 36 018, Luftwaffe Headquarters, Oslo. Its reverse, a German military map from Wologda, Russia.

NORWEGIAN ALMANAC FRANK Frederick A. Brofos

The interesting little Almanac and Calendar Fee stamps of Norway are listed on page 34 of The Scandinavian Revenue Catalog, Volume I. They covered the fees paid to the University of Oslo, which held the royal monopoly on calendars and almanacs for many years. Printing and servicing contracts were let out annually by the University, after competitive bidding. The annual fee stamp had to appear on all calendars and almanacs in the country.

The printing firm of Jacob Dybwad held the contract during 1877-98, and again in 1907-12. That certain mail could be sent postage free as "almanac matter" is less known. I have seen specially printed franked envelopes used by the Almanac Service at Dybwads Bookstore, Christiania. These two are cancelled from 1896 and 1898 and show a different type face on each. Probably others existed too, but like our own "Penalty" envelopes, the majority seem to have vanished, unappreciated by philatelists, into wastebaskets.

□ **Pakkeseddel fra L 36 018, hovedkontoret til Luftwaffe i Oslo. På baksiden et tysk militær-kart fra Wologda i Russland.**

TFK-nytt har mange interessante artikler – som vanlig – og det kan nevnes: Posttale annulleringer fra reserveskip i lokalbåtenes pionértid, 4-ringsst. 742... Øster-vaag-Bjørnøy, Luftpostruten Horten-Cuxhafen-Amster-

dam-Harwich, Oblatstempler fra Troms fylke og illustrasjoner av 12 nye utenlandske stempler med tilknytning til Norvegianatemaet.

Moldefilatelisten bringer en sammenstilling av jernba-

nestempler som har vært brukt på Raumabanen, og kortsamlerne som synes å være aktive – siden det annonseres egne møter for kortsamlerne – finner illustrasjon og omtale av kort fra Molde.

nft

Litteratur

Norwegian letters to foreign destinations 1855–1875.

By Harry Snarvold.

Et enestående bokverk!

I mer enn ti år har Harry Snarvold med stor innsikt og metodikk studert norske brev til utlandet. Samtidig har han bygget opp et internasjonalt utstillingseksponat på området som har nådd internasjonalt stor gull.

Nylig har Snarvold med bakgrunn i sin samling og sine studier kommet med en eksklusiv bok over dette spennende område i norsk filateli og posthistorie.

Harry Snarvold har i sin bok forsøkt å illustrere den praktiske bruk av frimerker på brev til utlandet i perioden 1855–1875. Gjennom utstrakt bruk av fargekopiering gir forfatteren oss tydelige illustrasjoner av de vanligste brukte portorater, postruter og transittstempler som var benyttet i denne periode.

Brevillustrasjonene er ledsaget av tekster som forklarer de ulike stempler og påtegnelser på brevene. Hvert enkelt landområde er

ledsaget av en historikk som kort og greit forteller de viktigste utviklingstrinn i postforbindelsene, og gir opplysninger om kjente brev til enkelte destinasjoner.

Forfatterens intensjoner ved denne bokutgivelse er å gi stimulans og hjelp til andre samlere som studerer dette området. Og at Snarvolds bok vil være til utstrakt nytte og glede, er hevet over tvil.

Boken er helt ut skrevet på engelsk for å kunne tilfredsstille samlere av norsk filateli internasjonalt. Intet annet oppslagsverk om norsk filateli kan gi tilsvarende utfyllende opplysninger om dette emnet.

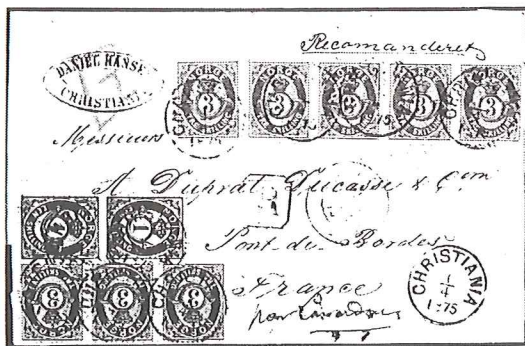
Det finnes egne oversikter over de ulike myntenheter i Europa, USA og Canada på denne tid. Likeledes finnes en usedvanlig fin stempeloversikt over de vanligste transittstempler benyttet på norske utenlandsbrev.

Det er med stort engasjement og tidkrevende arbeide forfatteren har fått virkelig gjort denne utgivelse. Hvert enkelt eksemplar blir produsert sidevis og ofte direkte fra originaler. Hvert enkelt eksemplar er et håndarbeid og produsert etter bestilling. Boken er som nevnt produsert gjennom fargekopiering og viser hele 220 forsendelser til utlandet. Boken er i A4-format, vakkert innbundet i rødt linbind. Prisen er NOK 1750,- fritt tilsendt. Denne prisen er subsidiert og gjort mulig gjennom bidrag fra bl.a. Postmuseets fond.

Bokverket er kun tilgjengelig ved bestilling innen 30. juni. Den kan bestilles direkte fra forfatteren: Harry Snarvold, Eneliden 11, S-43364 Partille, Sverige. Betaling ved levering.

Som kildeskrift og referanse er boken unik, og prisen bør ikke skremme de avanserte samlere på dette spennende området. Jeg har selv kjøpt den og allerede hatt stor glede og nytte av dette vel bearbejdede oppslagsverk.

Arne Thune-Larsen

□ Et av brevene som gjengis i boken (og da i farver), rekommendert til Frankrike, med samlet porto 26 skilling. Dette er det eneste kjente brevet med denne frankeringen, heter det i boken.

NUFT

NORSK UNGDOMSFILATELISTISK TIDSSKRIFT

Redaktør Inge Johansen

● Mai 1991

Kommentaren :

Vi drar oss mot sol og sommer og sikkert en la-
ber frimerkeaktivitet. Det bør det ikke være. F.eks.
kan man engasjere seg i litt skriving til NUFT. Det
er vel en kjensgjerning at det flyter svært så lite
stoff inn. Hva med Ungdomsforbundets diverse ut-
valg? Hvorfor har de ingen ting å fortelle sine med-
lemmer? Det samme gjelder for klubber stort sett
over det ganske land. Har dere ikke noe å fortelle
andre likesinnede? Blåsidene i NFT er til for at man
skal utveksle ideer og synspunkter. Det kan jo
hende at noen har et arrangement; la andre ta del
i det ved å fortelle dette gjennom NUFT. Det gjør
ikke noe om det blir skrevet inn og fortalt hvordan
det gikk heller. På denne måten kan man lære
andre å gjøre samme suksess — eller unngå fiasko.
Det er dumt å finne opp samme tingen to ganger.
Bli med og lag et godt NUFT-magasin.

Vi nærmer oss et nytt landsmøte, og det er alltid
mange interessante spørsmål som kommer opp i
et slikt forum. Det spørsmålet vi stiller oss er: Hvo-
dan blir ungdomsfilatelien framover. Får vi noen
signaler om strategier og utvikling? Spennende skal
det bli om NFU kommer på sakskartet. Ikke noe
er vel bedre enn en debatt omkring fremtiden for
våre unge samlere. Referat fra dette kommer i au-
gust-nummeret av NUFT. IJ

Adresser:

NFU

Postboks 875
Sentrum
0104 OSLO 1

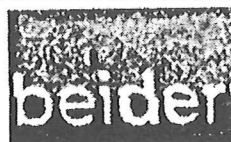
NUFT

Inge Johansen
Solborgveien 8
1500 MOSS

Månedens variant

Månedens variant finner vi på NK 733: «Arbei-
dervern». Det er på 85-øren at vi finner «Brukke-
t d».

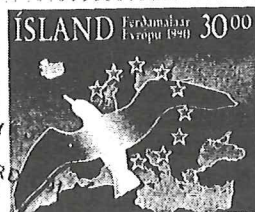
733

«Brukke t d»

NORDIA '91

Tiden nærmer seg for Nordia '91, og Island.
Stempelet har nå vært i sving en tid, og til alle som
skal dit: God tur.

Kurs i Tønsberg

NFU og kursvirksomheten er i vinden. Kurset
som skal foregå i Tønsberg til høsten vil bli i må-
nedsskiftet august/september. Alle klubber har vel
fått melding om dette, og fastsatt akkurat på da-
toen kommer det melding om. La oss håpe at det
blir god oppslutning om kurset, og kanskje klub-
bene bør være litt i søket for å finne nye i tillegg
til den etablerte staben. Nytenking er bra. Og så
blir det jo flere til å dra lasset.

Mikronesia

Av Hans Petter Grønvold, Moss

Mikronesia, hundrevis av små korallatoller spredt utover det vestlige Stillehav, har alltid vært et hvitt område på det filatelistiske verdenskart, vel det eneste området i verden som aldri har hatt egne frimerker, bortsett fra noen få kolonimerker fra århundreskiftet.

Men også her begynner nå ting å skje, og nye, interessante samlerområder dukker opp. Mikronesia består av følgende øygrupper: Marianeøyene, Karolineøyene og Marshalløyene. Bortsett fra Guam i Marianegruppen har alle øyene felles historie, også filatelistisk, og jeg behandler dem derfor under ett, men tar for meg de sydlige Marianeøyene først, altså:

GUAM:

Øya ble oppdaget i 1521 av Magellan, og var i spansk besittelse til 1898 da USA overtok øya etter den spansk-amerikanske krig.

I 1899 ble det utgitt 13 amerikanske frimerker med overtrykk GUAM, men fra 1900 har øya kun brukt frimerker fra USA. Et forslag om selvstyre ble avslått i 1976. Guam har nå status som US-territory.

MARIANENE — KAROLINEØYENE — MARSHALLØYENE:

Spania hadde interesser i området, og kom i konflikt med tyskerne mot slutten av 1880-årene. Etter den spansk-amerikanske krig overtok Tyskland øyene.

Tyskland mistet øyene under 1. verdenskrig, og øyene ble tilsynsområde under Japan fra 1918.

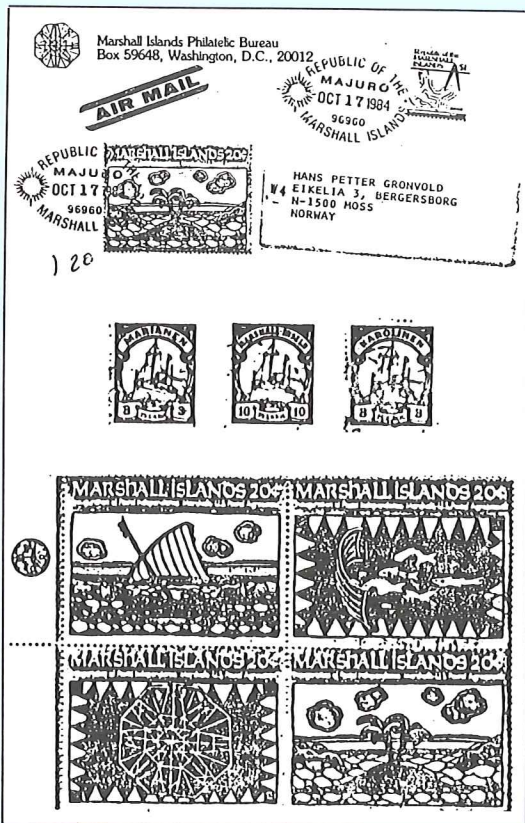
Under den tyske perioden, fra 1899 til 1918, ble det utgitt ca. 25 frimerker for hver av øygruppene, tyske med overtrykk, og senere de tyske kolonimerker for Karolinen, Marianen og Marshall-Inselen.

Under den japanske perioden fra 1918 til 2. verdenskrig ble kun japanske frimerker brukt, og japanske merker stemplet i området hører med i en samling Mikronesia, men er svært vanskelige å komme over.

I 1935 trakk Japan seg ut av Folkeforbundet, og gjorde flere av øyene om til enorme festningsverk, og blodige kamper ble utkjempet under krigen. Det var fra øya Tinian i Marianegruppen flyene med atombombene til Hiroshima og Nagasaki tok av.

Etter krigen fikk øyene igjen nye herrer, men ingen frimerker.

Fra 1947 ble øyene FN-tilsynsområde under USA, under betegnelsen US Trust Territory of the Pacific Islands, og området har brukt USA-frimerker frem til i dag. Også her et interessant område for stempelsamlere; amerikanske merker stemplet

Noen av de vakre merkene fra Marshalløyene.

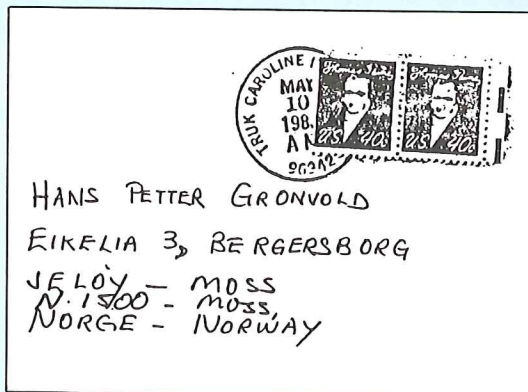
Koror, Yap, Ponape eller Marshalløyene skal også høre med i en samling fra dette området.

Det amerikanske tilsynsområdet utløp i 1981, og folkeavstemninger på øyene, samt en gradvis omorganisering på vei mot fullt selvstyre har pågått siden 1978. Det er nå klart at resultatet er blitt som følger:

GUAM: Forblir US Territory.

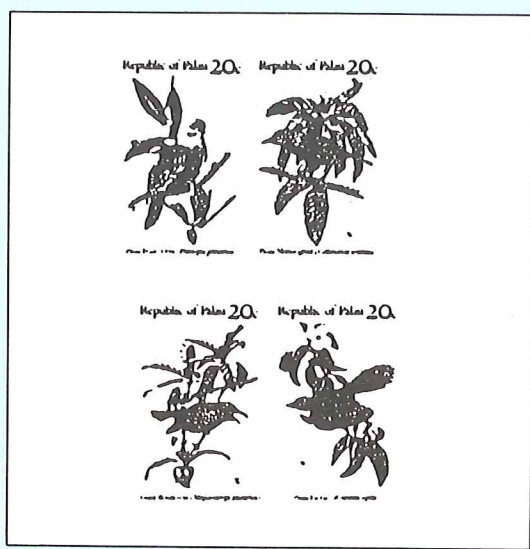
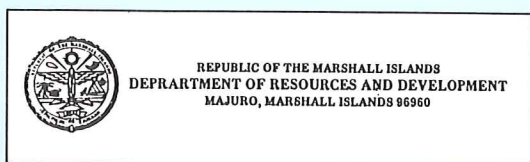
MARIANEØYENE: I en folkeavstemning valgte befolkningen å avslå selvstendighet. Øyene har nå status som US Commonwealth of the Northern Mariana Islands.

Heller ikke her noe nytt av filatelistisk interesse.

USA-frimerker stemplet i Mikronesia.

Pene merker fra PALAU.

MARSHALLØYENE: Her gikk folk inn for fullt selvstyre, og landet er nå selvstendig under navnet Republic of Marshall Islands.

Landet får gradvis selvstendighet over en periode på flere år, og først 4.5. 1984 fikk landet eget postvesen.

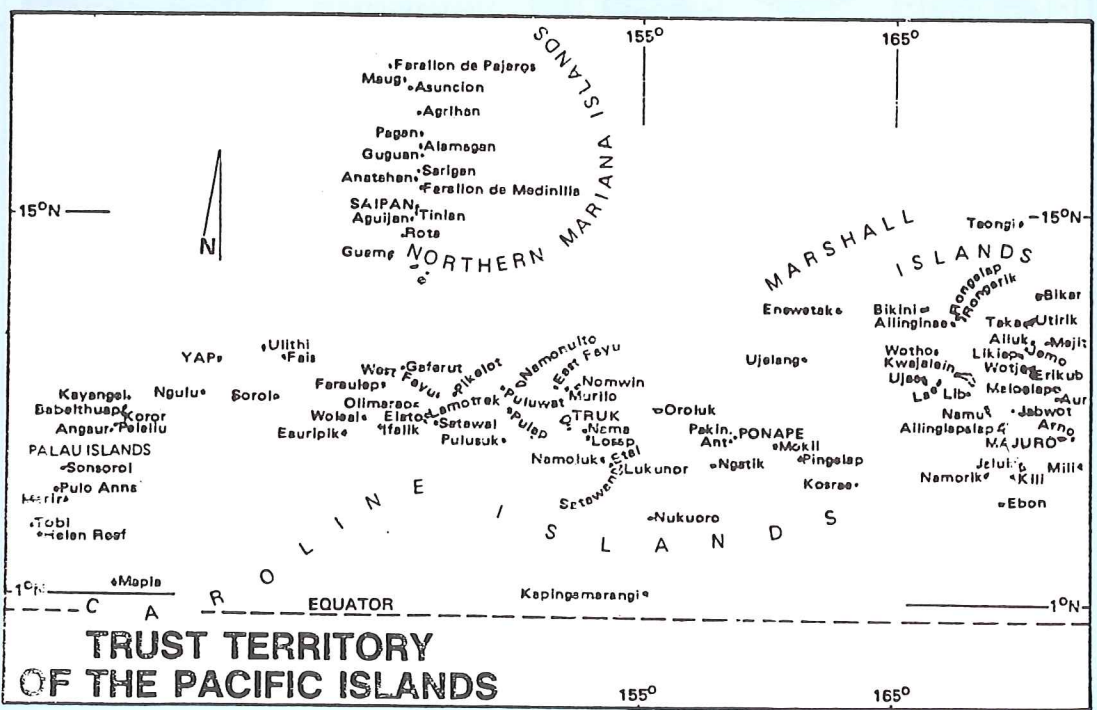
Vakre og særpregede frimerker overtar nå USA-frimerkenes rolle. Motivvalget er nøye knyttet til landets kultur, historie og flora og fauna. Landets første bruksserie viser kart over de forskjellige øyene.

KAROLINEØYENE: Dette veldige området er

mer oppsplittet. De vestligste av øyene valgte fullt selvstyre, under navnet Republic of PALAU, og her kom de første frimerkene i mai 1983 — vakre frimerker med godt motivvalg.

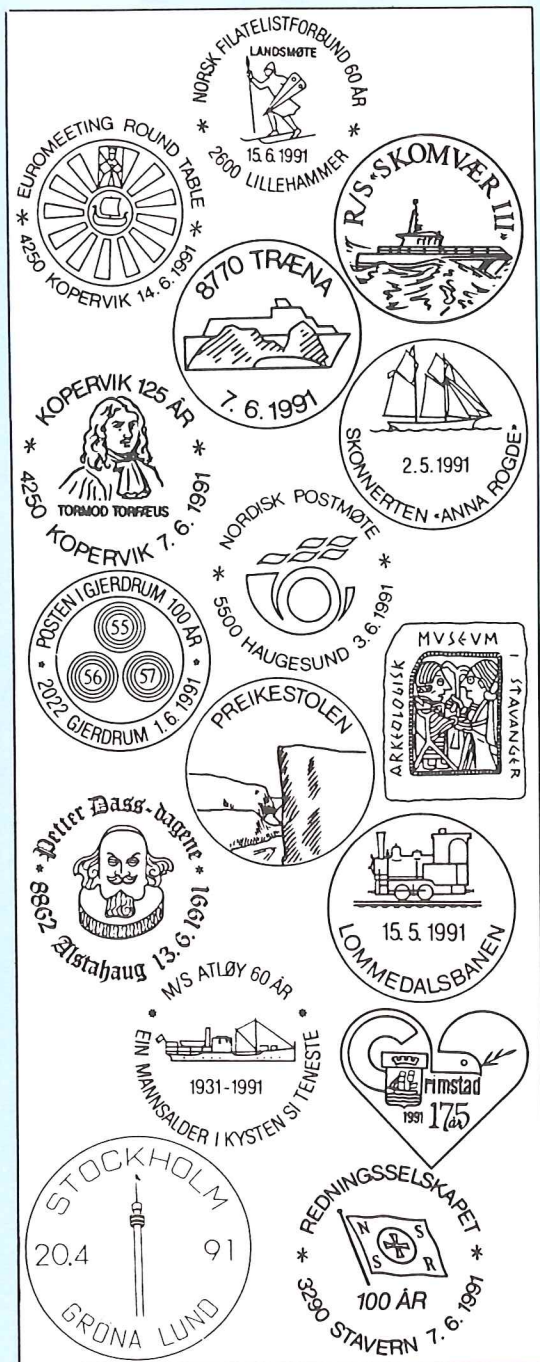
Resten av Karolineøyene ble oppdelt i fire stater, med egne regjeringer og flagg, men de går sammen i en føderasjon: FEDERATED STATES OF MICRONESIA (FSM): De fire statene er YAP (kjent for sine enorme steinpenger), PONAPE, TRUK og KOSRAE.

Det er ventet av FSM vil få egne frimerker i løpet av 1984.

Motivstempler

Mange spennende motivstempler kommer fremover. Spørsmålet er jo om det ikke er for mange av dem. Det kan gå inflasjon i dette også. I alle fall er det endel motiver som sikkert kommer til nytte. Noen går som regel rett inn i en samling og er med på å lage en variasjon. Etterhvert ser vi at flere faste motivdatostempler dukker opp, også for sesonger.

Nasjonal frimerke-utstilling i Sverige

Det er ungdommens arrangement i tiden 23.—25. august da den nasjonale frimerkeutstillingen for ungdom åpner. Påmeldingstiden har gått ut for dere som er medlem av en klubb, men tiden for et besøk har ikke gått ut. Stedet er Motala, og ønsker du informasjon er det bare å skrive til: Frim-Ø, Grindstugevn. 130, S-582 62 Linköping. Forøvrig skal nevnes at Nordjunex '92 er i Malmö i tiden 14.—16. august neste år.

Ferietid

Om ikke det skulle være muligheter til å lage en samling på turisme i år, blir det vel aldri. Norden er sterkt ute med felles tema «Turistmål». Ha det i minne når du er på reise i sommer. Det kan bli en morsom samling gjennom de strøkene du reiser. Det er ikke alltid nødvendig å bruke særstempel, det er steder som har spesielle datostempler, og du kan jo bruke vanlige by- eller stedsstempler også. Lag en skisse av turen din med et innhold av alle de nødvendige og riktige tingene du skal bruke. Når så er gjort, har du monteringskonkurransen til NFU å se fram mot. Her viser vi deg et lite knippe av frimerker og stempler, men det finnes mengder ute i den store verden. Dette bør bli en spennende ferie.

**God sommer ønskes
fra NUFT og NFU.**

Den danske gullnålen til Ib Eichner-Larsen

Danmarks Filatelist-Forbunds fremste hederstegn **GULLNÅLEN** ble den 1. mai i år tildelt Ib Eichner-Larsen for hans store innsats for dansk og internasjonal filateli. Ib Eichner-Larsen var en av stifterne av Danske Filatelisters Fællesfond, og har i en årrekke sittet i Danmarks Filatelist-Forbunds styre. Han er internasjonal dommer i Litteraturklassen og ivaretar fortsatt Danmarks interesser i verdensorganisasjonen FIP's kommisjoner for Litteratur og Bekjempelse av uønskede frimerkeutgaver.

Ib Eichner-Larsen, som i

en årrekke har vært journalist i Berlingske Tidende og som fortsatt skriver frimerkespalten der, er den 12. som mottar det danske forbunds gullnål. Blant de tidligere som er hedret med gullnålen er tidligere FIP-president Ladislav Dvoracek, svensk filatelisk Grand Old Man George B. Lindberg og Danmarks Filatelistforbunds æresmedlem Tage Buntzen.

Norsk Filatelistisk Tidskrifts redaktør, som har hatt gleden av å samarbeide med Ib Eichner-Larsen gjennom mange år, gratulerer på det hjerteligste med den fine utmerkelsen! **E.S.**

nft

Postkassen

Norges «moderate» frimerke-politikk

De siste årene har postverket begynt å utgi mye frimerker som nesten aldri blir brukt av andre enn filatelister. Jeg tenker da på miniarkene som det nå er to av hvert år. I Vest-Europa er det kun Portugal som er verre enn Norge: Da også ett av merkene i miniarket i anledning Kongens 85-årsdag ble utgitt i ark, så er vel også det en bekreftelse fra Postverkets side på at miniark kun utgis for filatelister. Og dette miniarket kostet heller ikke mer enn pålydende for frimerkene. En del andre land i Vest-Europa utgir heller merker med tilleggsverdi i ark, og disse blir det brukt en del av. Kjøper man kilovare fra for eks. Sveits og Vest-Tyskland, finnes det en del av disse merkene i kilovaren. Norge utga en del tilleggsmerker i perioden 1950–60, og disse er det en del av stemplet (brukt) i rett tid. Kunne ikke OL-merkene vært utgitt i ark på for eks. 25 stk., så ville de nok bli brukt en del, bare publikum ble oppmerksom på mer-

kene. En del av merkene ville også blitt brukt til utlandet, og da ble det litt reklame for OL i tillegg. Og så kunne Postverket avsluttet med et fint miniark i 1994.

Spania og Frankrike har ennå ikke utgitt OL-merker i miniark, og det er bare to år til de skal arrangere OL.

Et annet miniark som heller ikke passer inn når det snakkes om moderat frimerkepolitikk, er Frimerkets 150-årsjubileum. Her er vel også Norge og Portugal de eneste land i Vest-Europa, utenom det britiske samveldet, som utgir miniark. Nå skal vi ha en verdensutstilling i 1997, så jeg håper vi unngår miniark mange år i forveien, for blir det tre miniark i året, så får vi vel snart egne årssett for dem også.

En annen ting som kunne kuttet ned er at det kommer en høyverdi som særmerke, og gjerne sent på høsten så de kun er til salgs på postkontorene litt over ett år. Ser man på frimerkeprogrammet for 1991, kommer det både femten-kroners og tretti-kroners. Er det ikke på tide å gjøre alvor av den moderate frimerkepolitikken, så vi unngår alle høyverdiene og at 25–30% av frimerkene utgis i miniark. Hva med å begynne å utgi ETT miniark kun i helt spesielle anledninger?

Arne Myrvang

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Lindner Falzlos-Gefellschaft K.G.,

v/Erik Brøndsted,
Gl. Rander vej 28, DK-8450 HAMMEL.

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen.
Tlf.: 061/81 555.

Brunsaøl Frimerkeforretning

Thorvald Meyersgt. 47, 0555 OSLO 5.
Tlf.: 02/37 79 63

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby. - Butikk: Lier toppen Kjøpesenter,
3420 Lierskogen. - Tlf. 03/85 17 40.

Telemark Hobby & Kunst,

Lietorvet, Post: Boks 355, 3701 Skien.
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Sundgt. 101, Post: Boks 1510, 5501 Haugesund.
Tlf.: 04/72 90 11.

Svein Arne Hansen A.S.,

Youngstorget 4 (inng. Torggt.)
0181 OSLO 1

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Norsk FDC-service A/s,

Boks 109, 4601 Kristiansand S., Tlf.: 042/13 064

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

AS Stampex

Jernbane allé 94,
DK-2720 Vanløse, Danmark

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruungade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks 203, 1701 Sarpsborg. Tlf. 09/15 10 41.

Finn Aune,

Tordenskjolds gt. 12
0160 OSLO 1

Nordkapp Frimärken,

Rådmanngatan 15^{nb}
S-114 25 Stockholm

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 5606 Briskeby, 0209 OSLO 2. Tlf.: 02-44 87 40)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

CN Frimerker,

v/Claus Nielsen
Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9.
Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika.
Tlf. 02/54 01 07

Chr. Winther-Sørensen A/S

(Kun engros)
Boks 83, 1371 Asker, Tlf. 02/78 26 31
Repr. for Hawid & Leuchtturm.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1,
Tlf. 02/41 15 35

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3.
Tlf.: 02/46 41 68.

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk

Bergelandsgt. 40, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

Janitz Jakobsen AS

Boks 45, 1415 OPPEGÅRD.
Tlf.: 02/99 25 50.

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal,
Tlf.: 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

S-793 01 Leksand, Sverige.
Tlf.: 0247- 113 60

Larvik Mynt- og Frimerkeforretning

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, 0358 OSLO 3.
Tlf. 02/69 40 40

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhof, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Nira Frimerker,

St. Mariegt. 48, 1700 SARPSBORG
Tlf. 09/15 63 29.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning,
Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/29 85 14.

Sørlandets Frimerke- og Myntsentor AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

Fem Frimerker,

Professor Dahls gt. 5
0355 OSLO 3

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 5606 Briskeby, 0209 OSLO 2. Tlf.: 02-44 87 40)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Etter Bjørn W. Marstrøms innlegg «Ekstratype på 5 øre 20 mm plate IV» i NFT nr. 10/1990, side 406, har Jørgen Sjønnung i Danmark kommet til at man må kunne anerkjenne NK 52 IV. graveringsstype 1x og 2, som ekstratyper. Han presenterer sine synspunkter i denne artikkelen. E.S.

Centraltrykkeriets 5 øre, plate IV (NK nr. 52 IV)

Av Jørgen Sjønnung

1. Fellingsteknikk

Ved fremstilling av ny trykkform startet fellingsprosessen med at det i originalstempelets sylindriske gjennom boring ble satt inn en tallskrue med et stort (speilvendt) 5-tall. Det ble så tatt et avtrykk av dette i en blanding av voks, asfalt og grafitt, ved at originalstempelet ble trykket ned i denne plastiske blandingen. Denne matrisen som ble dannet, gjengir originalstempelets forside rettvendt. Etter avretting og pussing i grafittpulver, ble det over denne matrisen på galvanisk vis felt et tynt kobberlag på mellom 0,5–1,0 mm, som – etter avsmelting av voksmatrisen – ble påstøpt en sokkel av skriftmetall (bly/tinn/antimon). I denne 2. original (patrise) ble det lille 5-tallet inngravert i ovalen med en graveringsdybde på høyst 0,4 mm, hvoretter fellingen ble gjentatt i flere omganger. Teknikken som ble benyttet er vist i fellings- og trykkform-diagrammet i Fig. 1.

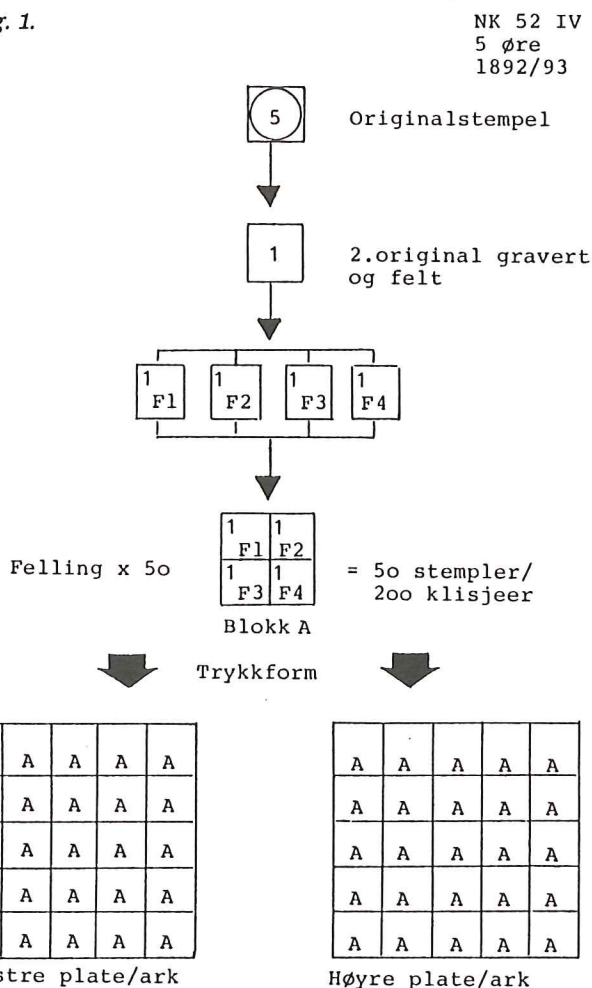
2. Store 5-tall (fellingstyper)

Undersøkelser foretatt på tidligere frimerkeutgaver av Centraltrykkeriets 5 øre (NK 52 I, II(1), II(2) og III), viser at avtrykk av spesielt tallskruen, som er den samme for alle utgaver, un-

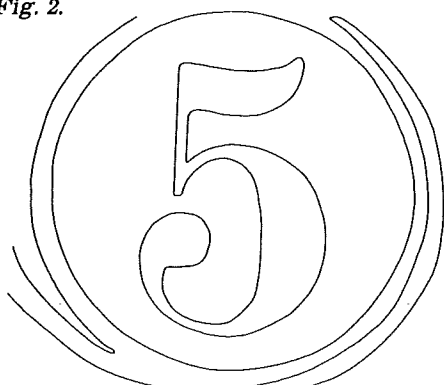
der fellingen *ikke* har resultert i påviselige fellingstyper for fellingsblokken(e) – uansett innbyrdes avvikende fellingsteknikk.

For NK 52 IV har undersøkelserne gitt det resultat at fellingstype 2 (F») – for så vidt angår avtrykket av tallskruens store 5-tall – er

□ Fig. 1.

□ Fig. 2.

Fellingstype 2
(normal type)

Fellingstype 3

Fellingstype 1

Fellingstype 4

identisk med tidligere frimerkeutgaver NK 52 I, II(1), II(2) og III. De øvrige fellingstyper – F1, F3 og F4 – og deres avvik i forhold til F2 (normal type), er vist i Fig. 2.

Denne eiendommelighet, at fellingstyper på det store

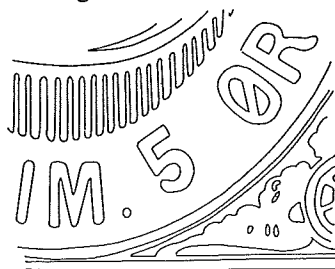
5-tall bare opptrer i NK 52 IV og bare i tre fellingstyper, kunne tyde på at det hittidige fellingsdiagram ikke er fyllestgjørende i sin beskrivelse av den fellingsteknikk Centraltrykkeriet brukte ved fremstillingen av trykkformen(e) for NK 52 IV.

3. Det lille 5-tallet i ovalen (graveringstyper)

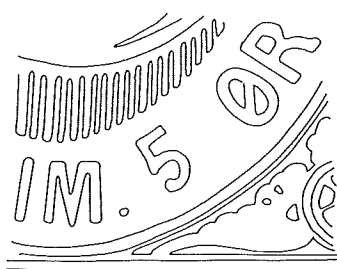
Med hensyn til det lille 5-tallet i ovalen har det hittil bare vært påvist en graveringstype, heretter kalt graveringstype 1.

Nye undersøkelser har påvist at det forekommer ytter-

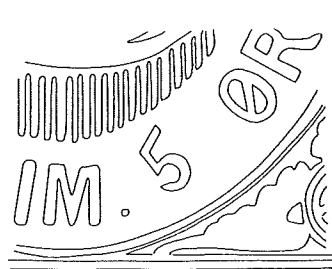
□ Fig. 3.

Graveringstype 1

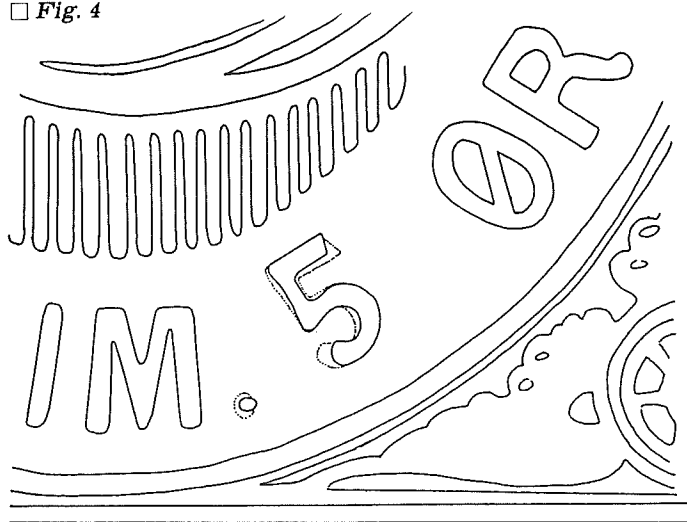

Graveringstype 1x

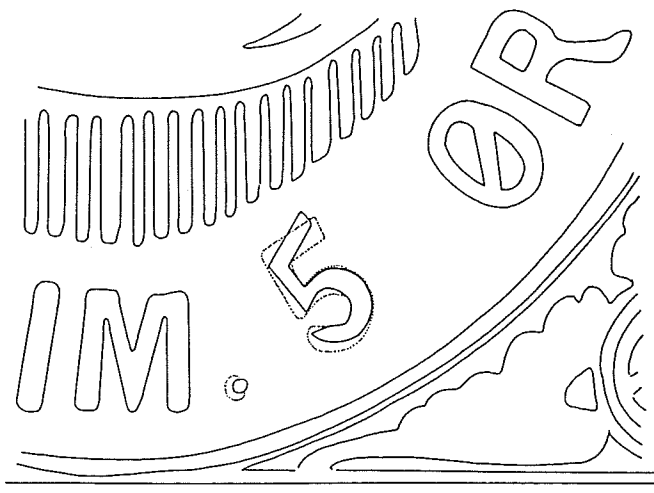

Graveringstype 2

□ Fig. 4

Gravingstype 1x

Gravingstype 2

ligere to gravingstyper. Antagelig er det tale om ekstratyper, se Fig. 3.

Når betegnelsen «grave-ringstype 1x» er benyttet, skyldes det den omstendighet at det antagelig hittil har vært antatt at graverings-type 1 med kort nedre bue i det lille 5-tallet, som har vært kjent i flere år, måtte bero på en farve-fylling – og dermed sidestilt med en trykktilfeldighet.

På Fig. 4 vises graverings-typer 1x og 2 og deres avvikelser i forhold til grave-ringstype 1.

På side 406 i Norsk Filatelistisk Tidsskrift 1990 har Bjørn W. Marstrøm under overskriften «Ekstratype på 5 øre 20 mm plate IV» vist foto av et vertikalt par og to enkeltmerker. Så vidt det med tilstrekkelig sikkerhet er mulig på grunnlag av den viste illustrasjonen, påvises fellings- og gravingstyper som vist på Fig. 5.

Heretter kjennes grave-ringstype 1x foreløpig som F2/grågrønn og F3/gressgrønn (mer enn tre eksemplarer), mens graverings-type 2 kjennes som F4/olivengrønn/gressgrønn (tre eksemplarer). Hvorvidt det er tale om oppgraveringer, må bero til det er gjort nærmere undersøkelser.

□ Fig. 5.

græsgrøn	1 F2	1x F3	græsgrøn
	2 F4	2 F4	
			olivengrøn

4. Farvefylling i lille 5-tall i ovalen

Om graving i 2. og 3. originaler (galvanoer) har fagfolk opplyst at graveringsdybden høyst er 0,4 mm, men da kobberfellingene har en tykkelse på ca. 0,5–1,0 mm, går gravingene *ikke* inn i skriftmetallet. Det skulle derfor ikke oppstå noen kanter og dermed farve-ansamlinger under trykkprosessen. Skulle det skje at graveringen gikk inn i skriftmetallet,

ble galvanoen kassert. På denne bakgrunn ses det heretter ikke å være noe til hinder for å anerkjenne grave-ringstype 1x som en selvstendig ekstratype.

5. Formelle krav til dokumentasjon

Etter oppfatningene hittil kreves det for anerkjennelse av en fellingstype et relativt

stort undersøkelsesmateriale, som helt eller delvis kan deles opp i typer som svarer til den eller de anvendte felingsblokk(er).

Ved påvisning av klisjekjennetegn – i motsetning til trykktilfeldigheter – kreves det tradisjonelt minst tre eksemplarer for å kunne anerkjenne noe som «variant».

Tilsynelatende stilles det

tilsvarende krav om tre eksemplarer for at en grave-ringstype kan anerkjennes som ekstratype. Ettersom den dokumentasjon som Bjørn W. Marstrøm og jeg har påvist, oppfyller dette minstekravet, skulle det heretter ikke være berettiget innvending mot å anerkjenne NK 52 IV, graveringstype 1x og 2, som ekstratyper.

Speider-filateli

Åtte filatelister med «speiding på frimerker» som felles interesse la veien om Farsund helgen 6.–7. april 1991, der Torbjørn Larsson-Fedde inviterte til treff. Tilreisende var samlere fra Østlandsområdet og kysten rundt til Ålesund i nord.

Siden flere av deltakerne ikke hadde vært på denne kanten av landet tidligere, ble trefet innledet med et ikke-filatelistisk besøk til det gamle kaperredet Loshamn utenfor Farsund og til Lista fyr. Dette ble en hyggelig opplevelse i fint vårvær.

Innledningsvis ble det diskusjoner om løst og fast innen speiderfilateli. Med lysbilde-serien «Norsk speiderfilateli 1911 – 1940» ga Hallvard Slettebø en gjennomgang av bl.a. særstempler, postkort og oblater med speidermotiv. Vi diskuterte også prisene på de tidlige norske speidersærstemplene, som i de siste årene har løpt helt løpsk. Det er stor interesse for disse objektene i utlandet, og utenlandske handleere presser prisene i været.

Fra det første norske speidersærstempleet ble tatt i bruk i forbindelse med Norsk Speidergutt-Forbunds 5. landsleir ved Åndalsnes i Romsdalen i 1928, har Norge hatt i bruk ca. 130 særstempler med speidermotiv. Foreløpig er det meldt om to nye stempler i 1991, Fylkesleiren –91 i Åndalsnes og kretsleir for

Bergen krets av Norges Speiderforbund i Kinsarvik. Fylkesleiren –91, som er et samarbeid mellom Norges Speiderforbunds kretser i Møre og Romsdal, skal forøvrig ligge på samme sted som landsleiren i 1928.

I Farsund gikk tiden videre med til å studere Larsson-Feddes og øvrige deltakers medbrakte samlinger. Vi fikk også rik anledning til å bytte dubletter. Avslutningsvis rettes en stor takk til Ragna og Torbjørn Larsson-Fedde for godt vertskap.

Slike speiderfilatelitreff som dette prøver vi å arrangere en til to ganger i året, som oftest i Østlandsområdet da de fleste deltakerne er bosatt der. Interesserte samlere som ønsker å bli med kan kontakte Hallvard Slettebø, Postboks 148, 4380 Hauge i Dalane.

Hallvard Slettebø

nft

Utstillinger

Philanippon '91

Etter en foreløpig melding er følgende norske eksponater godkjent til utstilling på Philanippon '91:

Wilhelmsen, Kristian	Røhjell, Dag
Kalvehagen, Jørund	Hansen, Guri Anne
Kaasa, Geir	Schumacher, Ståle
Thomassen, Line	Aune, Erling Johan
Fjeldstad, Ståle	Heskestad, Terje
Bekkevik, Alf Henning	Aslaugberg, Geir

Av våre anmeldte samlinger i seniorklasse ble bare fire av elleve godtatt, mens samtlige eksponater i ungdom og litteratur er godtatt.

Paul H. Jensen

Kommisjonær for Philanippon '91

FIP-reglementene — fordel eller ulempe

For den alminnelige samler på «grasrotplanet» er FIP og den store organisasjonen for verdens frimerkesamlere noe man har et temmelig ambivalent forhold til. Først og fremst er det noe som er så «langt borte», og man får lite tak i hva organisasjonen egentlig står for og hva det arbeides med. På den annen side støter man fort på «FIP-reglementene» dersom man forsøker seg på å stille ut en samling — selv på temmelig lavt nivå. At det «arbeides» med disse reglementene er helt utvilsomt. Det kommer stadig nye ting som man forventes å kunne forholde seg til for at en samling man arbeider med skal være «riktig».

Det er greit nok med et visst regelverk, slik at bedømmelsen av samlingene kan skje mest mulig ensartet rundt om på utstillingsene. Men etterhvert får man en følelse av at det lages nye reglement over en lav sko uten å ha øye for en helhet i reglementsjungelen.

I Polarphilatelie e.V. nr. 4/90 har Rolf Kar del en del bemerkninger som det kan være grunn for å merke seg. Vi tillater oss derfor å gjengi artikkelen her slik at noen og enhver kan få et lite innblikk i hva FIP *egentlig* synes å arbeide med:

På den 54. FIP-kongressen i 1985 ble et omfangsrikt regelverk med retningslinjer for utstillere og jury på FIP-utstillinger satt i kraft. I stor utstrekning retter også nasjonale forbund seg etter disse retningslinjene for utstillinger på lavere nivå, og det kan derfor være nyttig å se nærmere på hvorledes dette rigorøse regelverket virker.

For å kunne oppnå optimalt resultat på en utstilling er det nødvendig for en utstiller å ha grundig kjennskap til regler og retningslinjer som gjelder. For oss polarpostsamlere synes vi å være falt fullstendig mellom stolene fordi vi ikke (ennå?) er ansett som en egen «klasse». Det er imidlertid slett ikke vårt ønske å skulle få egen klasse for våre

samlinger, men de inneholder elementer fra nær sagt alle andre klasser. Derfor er det meget viktig å vite hvilke regler som gjelder for de enkelte klassene. Altså: hvilket filatelistisk materiale er f.eks. tillatt i temasamlinger, i aerofilateli (luftpost) eller i maksifilateli? Vi regner med at filatelistisk materiale som er tillatt i en av de forskjellige klassene også må kunne benyttes i en polarpostsamling.

Så enkelt er det imidlertid ikke.

Et studium av regelverket er ikke helt enkelt, men det er både nyttig og å anbefale. Om det imidlertid vil anspore en samler som skal stille ut for første gang, er høyst tvilsomt. De uhyre detaljerte forskriftene vil virke frastøtende. På den annen side skal en erfaren utstiller vite hva man forventer av ham og også hvorledes man vil bli behandlet av en jury.

Elementer som vil kunne passe inn i en polarpostsamling, finner man i større eller mindre grad også i nærsagt alle klasser. Et kjennskap til reglement og retningslinjer i samtlige klasser, vil derfor være en fordel. Disse finner man i FIP's offisielle publikasjoner (FLASH) på både engelsk, fransk, spansk og tysk. Den engelske versjonen er retningsgivende, og oversettelsene til de andre språkene skal rette seg etter den engelske teksten. Dette kan være nyttig å ha for øyet fordi oversettelsene i enkelte tilfeller kan gi mulighet for feiltolkning.

Som allerede nevnt går reglementet og retningslinjene så til de grader i detaljer at det ikke gis mye rom for individualitet. Man kan spørre seg om det fortsatt er moro å samle f.eks. astrofilateli når regelverket foreskriver fra hvilke utskyttingsbaser det overhodet er tillatt å stille ut poststykker fra, og da utelukkende i kronologisk rekkefølge.

Det kan synes som om klasseinndelingen er gjort nærmest tilfeldig, basert på strømninger i tiden og et ugjennomtenkt flertallsvedtak. I ettertid anser jeg det for ren vilkårlighet at det er opprettet en klasse for luftpost, mens det ikke finnes en egen klasse for skipspost. Jo mere jeg har befattet meg med

de enkelte reglementene, har det bragt meg til den bestemte oppfatningen at det er for mange klasser. Flere av klassene er rett og slett overflødige.

Det eksisterer FIP-kommisjoner for:

- * Tradisjonell filateli
- * Tematisk filateli
- * Posthistorie
- * Ungdomssamlinger
- * Helsaker
- * Luftpost (og Astrofilateli)
- * Maksifilateli
- * Litteratur

og samtlige disse kommisjoner har utarbeidet egne reglement og retningslinjer. Disse ble også satt i kraft på den 54. FIP-kongressen.

Rent subjektivt sett anser jeg dette for overdrevet. Minst fire av reglementene med tilhørende retningslinjer kunne med fordel vært sløyfet, nemlig:

- for Helsaker (hører til tradisjonell filateli)
- for Luftpost (hører til posthistorie)
- for Astrofilateli (hører til tematisk filateli)
- for Maksifilateli (hører til tematisk filateli)

I spesielle tilfeller har man også muligheten for å overføre en samling til hvilken som helst klasse hvor den måtte høre hjemme. I alle tilfeller finnes det nettopp i disse fire klassene synspunkter som er interessante for oss polarpostsamlere og som bør tas hensyn til når det i det hele tatt er mulig.

Dermed er jeg kommet frem til hva jeg har av ting som er gjenstand for kritikk. Det er all grunn til at andre lesere også skal være klar over dette.

1. (Dette punkt befatter seg med oversettelsen av det engelske verbet «shall» til tysk «soll» og den språklige forskjellen som disse to ordene innebærer. Det engelske «shall» er langt mindre «påbydende» enn det tyske «soll» og kan skape uklarhet i hva man skal gjøre. Dette forholdet gjør seg gjeldende gjennom samtlige retningslinjer.)

2. Mange steder oppfatter jeg reglementene og retningslinjene som belastende påbud. Særlig støter dette meg i

- retningslinjer for tematiske eksponater:

Side opp og side ned blir det gitt forskrifter for hvorledes bladene med plan og inndeling av samlingen skal være. I virkeligheten gjelder dette de maksimalt tre sidene som ingen av publikum gir seg tid til å lese.

- retningslinjer for astrofilateli:

Her blir det gitt anvisning om hvilke utskytningsbaser, kontrollstasjoner osv. som det overhodet kan samles avstemplinger fra. Videre er det opplistet hvilke startbaser det i det hele tatt er kjent avstemplinger fra. Dessuten må det hele være samlet i kronologisk rekkefølge.

Det er dessuten interessant å legge merke til at et eksponat som inneholder telegram skal plasseres i gruppe for astrofilateli dersom det også viser den nye telekommunikasjonsmuligheten via satellitt (se retningslinjer 3.5.5 f)! Jeg har et slikt telegram som jeg med hell tidligere har stilt ut som posthistorie i Arktis/Antarktis. Nå må jeg antagelig orientere samlingen på en annen måte.

Av et stort antall spørsmål/uklarheter eller nyttige henvisninger synes jeg særlig de følgende er verd å nevne:

- a) Det generelle reglementet for FIP-utstillinger har klare formuleringer som kan forlede til å formode at det er entydig. Avsnitt 3.2 definerer begrepet «egnet filatelistisk materiale» som: materiale utgitt med henblikk på postbefordring eller til andre postale hensikter (forkortet sitat). Hva skal man imidlertid forstå med «postal»? Jeg savner en klar definisjon av begrepet, eller en nærmere klarlegging av hva som skal oppfattes som postal hensikt. Dette spørsmålet er slett ikke bare rent akademisk, men i høyeste grad et praktisk spørsmål.

Eksempel 1: I Norge er teletjenestene underlagt en selvstendig forvaltning. Telegram, telex, telefax etc. er derfor der ikke postale tjenester. Dermed er slike objekter ikke «egnet filatelistisk materiale» som kan anvendes i et utstillingsmateriale. I Tyskland er tele og post underlagt samme forvaltning, og saken er klar. Men hva med slikt materiale på internasjonal utstilling?

Eksempel 2: Er befordring av skipsfrakt postal? Nepp! Hvorfor blir imidlertid da fraktbrev fra to danske fergeforbindelser anerkjent som filatelistisk materiale? Fraktgebyret er riktignok oppgjort med frimerker som har påtrykk POST-FÆRGE, men de er fortsatt ikke brukt i «postal» hensikt.

Eksempel 3: Hvorfor er sensur eller sensur-anmerkninger på et poststykke filatelistisk? Det har jo hverken noe med post eller postbefordring å gjøre, og er derfor egentlig *ikke* «postal». På grunn av sensu-

ren er poststykkene rett og slett tatt ut av postbefordringen. Ofte er de ledet lange omveier til ganske andre instanser enn postverket som foretar sensuren. Man kan nesten si at det er kontrapostalt, og det er merkelig at det betraktes som «egnet filatelistisk materiale». Det samme gjelder egentlig også for post som er spesialbe-handlet av sanitære grunner.

- b) Et viktig utsagn finner man i retningslinjene for vurdering av eksponater i tradisjonell filateli. Artikkel 3.2 sier: Materiale som hører til tradisjonell filateli er i grunnen alt som på et eller annet vis står i forbindelse med formidling av materiale gjennom eller utenom posttjenesten. Her har man et fribrev for så å si hva som helst! Ytterligere kommentarer er overflødig.
- c) Eksponater i posthistorie kan ifølge spesialreglementet behandles innenfor 14 forskjellige aspekter. Et av disse er stempelstudier. Det er merkelig at retningslinjene for posthistorie ofrer et helt kapittel bare på stempelstudier og så i avsnitt 4.3 til og med understreker forskjellen på stempelstudier og posthistorie – når stempelstudier uansett er en del av posthistorie.

I denne sammenheng må det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at en frimerkesamling hører inn under tradisjonell filateli, mens en stempelsamling hører hjemme under reglementet for posthistorie. Betrakter man en samling fra enkelte polare områder, så vil det si at man må vise enten merkene eller stemplene for at det skal være mulig å foreta korrekt bedømmelse av samlingen. For et TAAF-eksponat vil det være umulig å bearbeide en samling uten at både merkene og stemplene er behørig fremstilt.

- d) Reglement og retningslinjer for tematiske samlinger forlanger at bare tematiske informasjonen med postal hensikt (ikke av privat natur) kan benyttes. Her også kan man stille spørsmålet: hva er «postalt»? Temasamlere viser både adresse og avsender på sine eksponater, og dette er uten tvil av privat herkomst. I avsnitt 3.2.2 i den tematiske informasjonen blir det uttrykkelig gjort oppmerksom på at firmagjennehullede merker er et egnet materiale. Jeg skjønner ikke hvorfor, siden dette er av utvilsomt privat natur.

Adressepåskrift er en absolutt påkrevet informasjon på et poststykke for at det skal kunne bli befordret. Man kan jo forestille seg hvilket stjerneobjekt det ville

være for en samling «Goethe» hvis man hadde et brev adressert til Johann Wolfgang selv! Men for å ta et mere nærliggende eksempel: Et dansk brev kan bare bli betraktet som et polarbrev dersom adressaten bor på Grønland, og det samme gjelder for den avsenderadressen som måtte være trykt, stemplet eller håndskrevet på konvolutten. Forøvrig krever postreglementet at en rekommandert sending *skal* være påført avsender.

- e) I avsnitt 3.2.3 i retningslinjene for tematiske eksponater er ikke det filatelistisk egnede materialet definert, men derimot opplistet til kjedsommelighet. Sett i forhold til den manglende definisjonen av hva som er «postalt» og dermed filatelistisk godtagbart, er dette en farlig måte å gjøre det på.

«Egnet» materiale er i alle tilfeller følgende elementer som jeg anser som upostale:

- Firmagjennehullinger
- Sensuranmerkninger
- Desinfeksjonsanmerkninger (de to siste uttrykkelig ut fra omsynet til å kunne være betraktet som «postal»)

Det er imidlertid viktig å konstatere at telegram og telebrev (elektronisk post) er anerkjent som filatelistisk brukbart materiale. Dette fremgår av teksten på alle språkene, og man skulle derfor ha lov å formode at dette gjelder for juryer også i land hvor teletjenesten ikke er under postens forvaltning.

Det er ikke tillatt i tematiske eksponater med «private sidestempler» som er anbragt på sendingen av avsenderen før den er levert til postbefordring. Denne formuleringen er ganske interessant siden private sidestempler som er anbragt etter avleveringen til posten, er tillatt. Dette er noe som kan være tilfelle når en person har i oppdrag å ta vare på post f.eks. på ishavsstasjoner e.l. Et noenlunde tilsvarende forhold gjelder post levert ombord i skip på åpent hav. Slik post skal leveres som paquebot-post i nærmeste havn, men det hører til purserens oppgave ta seg av slik post. Man må derfor anse den postale tjenesten å starte ved at han tar imot brevet. Et stempel med f.eks. skipets navn vil derfor være å betrakte som tillatt.

- f) Retningslinjene til FIP-kommisjonen for helsaker innfører et problem med hensyn til «nytte»-post eller «nødvendig» post (Bedarfspost). Avsnitt A, avsnitt 3 d viser til at ekte «nytte»-post skal skilles fra post

som er produsert for filatelistisk formål. Til dette må jeg kommentere eller spørre:

– Hva er «ekte» nyttepost? Finnes det også uekte nyttepost?

– Også produksjon for filatelistisk formål tjener et formål, og slike ting kan faktisk ha både forretningsmessige og tjenestlige formål. Hvorledes vil de i et slikt tilfelle bli vurdert? Etter ordlyden i avsnitt C, avsnitt d, har ikke FIP gjort det særlig lettere for seg selv.

– Forretningsmessig eller tjenestlig nytte (privatkorrespondanse er overhodet ikke nevnt) kan bare skilles fra filatelistisk formål dersom man også kan vise innholdet av sendingen. Det ville imidlertid være noe ufilatelistisk som altså dermed er forbudt.

g) Det blir også rett interessant når man ser på spesialreglementet for luftpost. Slike eksponater kan inneholde:

- alle slags andre stempler
- vignetter
- klebesedler med henblikk på lufttransport

Ut fra dette skulle også et polarfilatelistisk eksponat kunne ha de samme elementer med henblikk på polarforskning. Det er her bare uklart hva som er forskjellen på vignetter og klebesedler.

h) Spesialreglementet for astrofilateli går enda videre. Egnede filatelistiske materiale er her sogar:

- vignetter og flygeblad
- spesialkonvolutter og spesialkort
- helsaker og aerogram (alt med tilknytning til de forskjellige deler av kosmoprogrammet)

Et tilsvarende materiale burde også kunne være brukbart i en polarpostsamling når det har tilbørlig tilknytning til polarforskningsprogrammet.

Det er heller ikke spesifisert hvilke steder slikt materiale kan komme fra, offisielle, postale eller private. Skillet mellom nyttemessig eller filatelistisk post er det heller ikke gjort forsøk på å konstruere.

Ennå kunne det være mye å si eller spørre om når det gjelder reglementene og retningslinjene, dersom man bare går nærmere inn på dem for å konstatere motsigelser eller urimeligheter. Imidlertid skulle slike spørsmål kunne gi grunnlag for videreutvikling. Det er da bare å håpe at ikke en videreutvikling fører til ytterligere tilstramninger.

(O.A.)

Det må være noe fundamentalt galt med FIP's arbeid når presumptivt fornuftige

mennesker setter seg ned for å lage slike detaljerte retningslinjer for en hobby som i utgangspunktet skal være hobbypreget. Rolf Kardel lister opp hele 21 forskjellige reglement, spesialreglement og retningslinjer. I engelsk versjon omfatter de hele 41 sider, og alt dette skal en stakkars utstiller kjenne til i detalj for ikke å risikere at samlingen blir trukket ned i vurderingen. Det burde kunne være mulig å redusere hele regelverket til et mere rimelig omfang.)

Oversatt av Kr. Wilhelmsen

NFU-kurs i Tønsberg

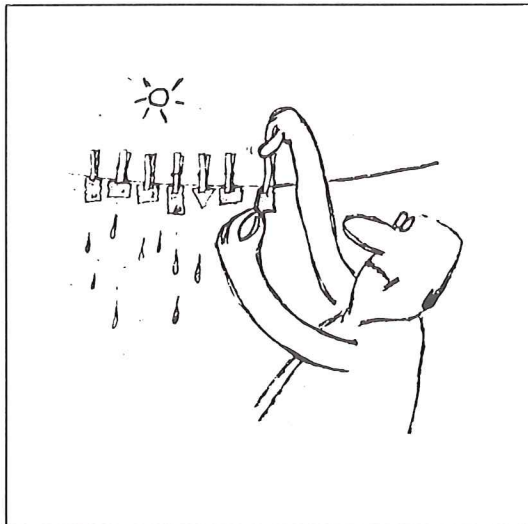
NFU arrangerer nytt kurs for juniorledere, kommende juniorledere, og for lærere.

Kurset tar sikte på å utdanne nye ledere for våre unge samlere. Heldagsskolen, som innføres flere steder i landet, gir store muligheter for å fremme hobbyen vår. NFU har derfor også lærere som målgruppe på dette kurset.

Kurset holdes på hotell Grand i Tønsberg, og vil bli et tre dagers kurs.

Invitasjon vil bli sendt ut til alle klubbene i løpet av våren. De som ønsker det tilsendt direkte, kan henvende seg til NFU's sekretariat.

Med vennlig hilsen
for NFU
Bjørn Bendiktsen

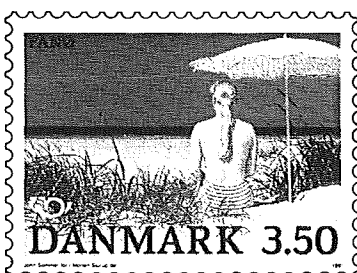

nft

Nytt om nye frimerker

DANMARK

6/6: To frimerker i NORDEN-serien, denne gang med «turistmål» som felles tema. De danske merkene gjengir «Badeliv på Fanø» og «Innseilingen til Christiansø» – og pålydende blir henholdsvis kr. 3,50 og kr. 4,75. Motivene er gjengitt etter fotografier av John Sommer og Vita Lund, mens typografien er utført av Morten Stürup. Merkene trykkes i flerfarvet offset på fluorescerende papir av PFC's frimerketrykkeri. Fanø-frimerket med pålydende kr. 3,50 utgis også i hefter med ti frimerker i hvert.

Norden 1991.
(Turistmål)

6/6: Et frimerke med tillegg til minne om landsorganisasjonen «Børns Vilkår», som har eksistert siden 1976. Dette er en interesseorganisasjon som forsøker å bedre oppvekstvilkårene for barn og unge i Danmark. Dette skjer gjennom opplysning, veiledning, støtte og rådgivning. En viktig brikke i organisasjonens arbeid er Barnetelefonen, som i de tre år den har eksistert, har hatt mer enn 5.000 oppringninger.

Barns vilkår.

Merket får pålydende kr. 3,50 + kr. 0,50. Det er tegnet av Ib Spang Olsen og gravert av Arne Kühlmann. Det trykkes i stålstikk på fluorescerende papir av PFC's frimerketrykkeri. Farven er blå. Motivet er et barn og en voksen som snakker sammen i telefonen.

FINLAND

4/6: To Norden-frimerker med Turistmål som tema. De finske merkene har friluftsområdene Flis og Saimen som motiver. Merkene får pålydende henholdsvis 2,10 mk og 2,90 mk. Merkene er tegnet av Erik Bruun og trykkes i firefarvet offset av Frenckellska Tryckeri Ab.

Norden 91. (Turistmål)

7/6: To CEPT-frimerker med «Europa i rommet» som motiv. Merkene får pålydende 2,10 mk og 2,90 mk. Begge merkene har et Europa-kart som bakgrunn og ordet «Europa» som en urskive med runde stråler rundt urskiven. Merket med den laveste valøren viser menneskeskikkelser på kart-bakgrunnen, mens den høyeste valøren viser te-

Europa 91.

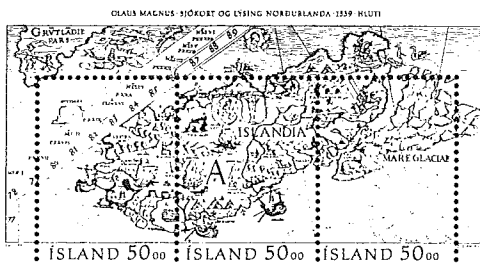
lekommunikasjons-satellitter og teleskop. Merkene er tegnet av den 25-årige Tarja Salonen som et elevarbeid ved designinstituttet i Lathi. Merkene trykkes i firefarvet offset av Setec Oy.

ISLAND

23/5: Et miniatyrark med tre frimerker i anledning av frimerkeutstillingen NORDIA 91 i dagene 27.–30. juni i år. Miniatyrarket, som er det tredje i rekken i tilknytning til utstillingen, får siste salgsdag på siste dag av utstillingen. Deretter blir restopplaget makulert!

Merkene i dette miniatyrarket får alle pålydende 50,00 islandske kroner. Imidlertid selges miniatyrarket med overpris til fordel for utstillingen, og prisen er derfor satt til 215 islandske kroner.

Motivet i miniatyrarket er et kart over de nordiske landene (Carta Marina), tegnet av Olaus Magnus. Det utkom i Venedig i 1539. Miniatyrarket er tegnet av Pröstur Magnússon og gravert av Czeslaw Slania. Det trykkes i kombinasjonen ståltrykk/offset i Holland.

NORDIA 91

HORRÆN FRIMERKJASÝNING REYKJAVÍK 27-30 JÚNÍ 1991. VERÐ KR 215

NORDIA 91.

23/5: To Norden-frimerker med turismål som felles tema. De islandske merkene har Jökulsárlón syd for Vatnajökull og den

varme kilden Strokkur i Haukadalur. Pålydende blir henholdsvis 26,00 og 31,00 islandske kroner. Merkene er tegnet av Pröstur Magnússon og trykkes i flerfarvet offset av Harrison & Sons Ltd. i England.

Norden 91.
(Turismål)

SVERIGE

15/5: Fire rabatt-frimerker hvor folkeparken SKANSEN i Stockholm er temaet. Merkene utgis i et hefte med tilsammen 20 merker – og hvor hvert merke forekommer fem ganger. Pålydende for merkene blir SEK 2,40. SKANSEN er både friluftsmuseum, folkepark og dyrepark, og kan i år feire 100 årsjubileum. På et av merkene finner man avbil-

Skansen 100 år.

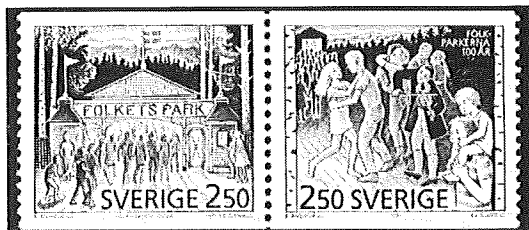
det Seglora kirke, som et symbol på friluftsmuseets gamle bygninger og som viser hvordan svenskene bodde og levde gjennom tidene. Merkene trykkes i flerfarvet offset av Posten Frimärken.

15/5: To Norden-frimerker med turistmål som felles tema. De svenske merkene har hentet sine motiver fra Kolmgårdens dyrepark, og gjengir isbjørner og delfiner. Pålydende blir henholdsvis SEK 2,50 og SEK 4,00. Merkene utgis i ruller og er tosidig tagget. Merkene er tegnet av Ingalill Axelsson, mens isbjørn-merket er gravert av Lars Sjöblom og delfin-merket er gravert av Piotr Naszarkowski. De trykkes i to farver i ståltrykk.

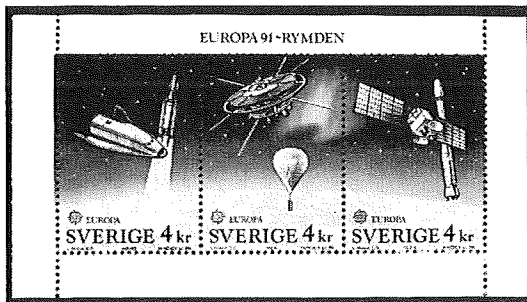
Norden 91. (Turistmål)

15/5: To frimerker i anledning av at de svenske folkeparkene er 100 år. Pålydende blir SEK 2,50 for begge merkene, som utgis i ruller med de to merkene annenhver gang og med tosidig tagging. Motivet på det ene merket er inngangsportalen til en folkepark på landsbygda, og folkeliv og dans i en folkepark på det andre. Merkene er tegnet av Kristina Anselm og er gravert av Czeslaw Slania. De trykkes i ståltrykk i en farve (fiolett).

Folkeparkene 100 år.

15/5: Tre CEPT-frimerker i et miniatyrark med «Europa i rommet» som felles tema. De tre merkene får pålydende SEK 4,00 og illustrerer prosjekter der Sverige deltar: Den europeiske romfergen Hermes, satellitten Freja og Tele-X. Merkene er tegnet av Martin Mörck etter skisser av Urban Frank. Merkene utgis med tre aminiaturark i et hefte. De trykkes i kombinasjonen ståltrykk/offset i fire farver.

Europa 91.

ÅLAND

4/6: To Norden-frimerker med turistmål som felles tema. Merkene fra Åland har kanoturer og sykkelturner som motiv. De får pålydende henholdsvis 2,10 mk og 2,90 mk. Merkene er tegnet av Anni Wikberg og trykkes i firefarvet offset av Frenckellska Tryckeri Ab.

Norden 91.
(Turistmål)

4/6: Et frimerke hvor Ålands selvstyre er motivet. Nærmere bestemt gjengir merket møtet i Nasjonenes Forbund hvor Ålandsspørsmålet ble avgjort for 70 år siden den 24. juni 1921. Merket er tegnet av Isa Hällström. Det får pålydende 16,00 mk og trykkes i firefarvet offset av Setec Oy.

Ålands
selvstyre.

nft

Utstillingskalender

Utstillingskalender ajourført pr. 1.4. 1991

Utstillingsens navn	Sted	År	Dato	Kommisjonær
Internasjonale utstillinger				
AD ASTRA (Lu.p)	USSR, Moskva	1991	6.–15.4.	Egil H. Thomassen
PHILANIPPON 91	Japan, Tokio	1991	16.–24.11.	Paul H. Jensen
CANADA 92 (U)	Kanada, Montreal	1992	21.–29.3.	Per M. Kindem
GENOVA 92 (Motiv)	Italia, Genova	1992	18.–27.9.	Eivind Evensen
GRANADA 92	Spania, Madrid	1992	17.–26.4.	Efren Rebolledo
OLYMPHILEX 92	Spania, Barcelona	1992	August	NF's sekretariat
URUGUAY 92	Uruguay, Montevideo	1992	12.–21.10.	A. Thune-Larsen
BANGKOK 93	Thailand, Bangkok	1993	3.–12.11.	Ingolf Kapelrud
BRASILIANA 93	Brasil, Rio de Janeiro	1993	30.7.–8.8.	NF's sekretariat
ISTANBUL 93	Tyrkia, Istanbul	1993		Arne Thune-Larsen
POLSKA 93	Polen, Poznan	1993	7.–16.5.	Eivind Evensen
BULGARIA 94 (U)	Bulgaria	1994	Oktober	Gunnar Loshamn
EXPO 94	Ungarn, Budapest	1994		
KOREA 94	Korea	1994		
FINLANDIA 95	Finland	1995		
SINGAPORE 95	Malaysia, Singapore	1995	August	
CANADA 96	Kanada, Toronto	1996		
GREECE 96	Hellas, Athen	1996		
NORWEX 97	Norge, Oslo	1997	11.–20.4.	
PACIFIC 97	USA, San Francisco	1997	29.5.–8.6.	
NORDISKE utstillinger				
NORDIA 91	Island, Reykjavik	1991	25.–30.6.	Per M. Kindem
NORDJUNEX 91 (U)	Finland, Lahti	1991	8.–10.11.	Gunnar Loshamn
NORDIA 92	Norge, Kr.sand S.	1992	8.–11.10.	Paul H. Jensen
NORDJUNEX 92 (U)	Sverige, Malmö	1992	14.–16.8.	Gunnar Loshamn
NORDIA 93	Finland, Helsingfors	1993	6.–9.5.	Tore Gjelsvik
NORDJUNEX 93 (U)	Danmark, København	1993	27.–29.3.	Per M. Kindem
NORDIA 94	Danmark, Århus	1994		
NORDJUNEX 94 (U)	Island, Reykjavik	1994		
NORDIA 95	Sverige	1995		
NORDJUNEX 95	Norge, Trondheim	1995		
NORDIA 96	Island	1996		
NORDIA 97	Finland	1997		
NORDIA 98	Danmark	1998		
NORDIA 99	Sverige	1999		
NASJONALE utstillinger				
BORGFIL 91	Sarpsborg	1991	10.–13.10.	
TROMSØ	Tromsø	1993	17.–20.6.	
STAVANGER 95	Stavanger	1995	Okt./nov.	
REGIONALE utstillinger				
FILOS 91	Oslo	1991	11.–13.10.	
FRIMERKER				
FOR ALLE	Trondheim	1991	15.–17.11.	
ÅLESUND 91	Ålesund	1991	27.–29.9.	
FARSUND 92	Farsund	1992	3.–5.4.	
KARMØY 92		1992	13.–15.3.	
MOLDE 92	Molde	1992	20.–22.10.	
MOSSFIL 92 (M) + (R)	Moss	1992	24.–26.4.	
SANDNES 92 (U) + (R)	Sandnes	1992		

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen sie auf unser Post-scheckkonto 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:****GODE NORGESUTVALG**/stpl.** sendes til gj.-syn i hele sommer. 40-70% rabatt! Jan T. Moholt, N. Hagav. 15B, 3250 LARVIK.**NK94** stpl. kr. 1500,-. Bra merke, god pris. Norgeskatalogen 1991 m/plast s. kr. 150,-. Billigst i Norge! B. O. Torpp, Dagbovg. 20, 1406 HEBEKK. Tlf. 09-87 22 89.**NORGE**** NK259 Legion kr. 250,-, 4-blokk kr. 1000, NK260 kr. 150,-, 4-blokk kr. 600,-. Jan T. Moholt, N. Hagav. 15B, 3250 LARVIK.**RUNDSTEMPLET** kg.vare Norge selges kr. 250,- inkl. porto. God vare m/mange høyverdier. Begrenset antall. A. Rødland, Lågaskaret 23, 5273 STANGHELLE.**50-ØRES UTVALG** fra V.-Europa, blandet, sendes hele sommeren fra Hans Nilsson, Flobergsgjerdet 28, 2270 FLISA.**PETTER DASS-DAGENE.** Spes.konv. i begrenset opplag frankert m/NK370 og 1115. Pris kr. 50,-. Best.adr.: Alstahaug og omegn FK, Postboks 38, 8801 SANDNESSJØEN. Pgk. 0807 5356944.**HELGELANDSBRUA.** Spesialkonv. i begrenset opplag frankert m/NK1115. Pris kr. 25,-. Best.-adr.: Alstahaug og omegn FK, Postboks 38, 8801 SANDNESSJØEN. Pgk. 0807 5356944.**RUSSLAND.** Stort lager stykkes ut til AFA +50%. Min.pris pr. merke kr. 1,-. Trønderfrim, Boks 4326, 7002 TRONDHEIM.**STEMPELSAMLERE.** 20 000 nyere brev selges.

Meget god spredning fra hele landet. Pr. 100-bunt m/klare avtrykk kr. 250,-. Portofritt v/bet. pgk. 0805 4113197. Trønderfrim, Boks 4326, 7002 TRONDHEIM.

SCHWEIZ/LIECHTENSTEIN til meget fordelaktige priser. Be om gratis liste. Michelnr. R. Vol-lenweider, CH-6612 ASCONA, Schweiz.**FINLAND KILOVARA,** stora jubileumsfrimärken, även nyaste. 400 g Nkr. 169,-, 900 g 338,-, portofritt till norskt postgiro 1 99 54 22. K-J Österman, Pl. 1, SF-02231 ESPOO, Finland.**ISLAND** 300 ul. 200,-, DK 600 ul. 125,-, DK 800 ul. 700,-, Finl. 500 ul. 200,-, Sverige 1200 ul. 375,-, Skandinavia 1500 ul. 165,-. Bet. forsk. norsk pgk. 1999333. Portofr. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.**GODE UTVALG** fra Norge, Skandinavia, Europa, hele verden, sendes til gj.syn. Gode rabatter. Alltid fulle hefter. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.**NK48** plateoppsett kr. 500,-. NK48 100 stk. kr. 380,-. Pen NK94, div. FDC. Alt stemplet. B. B. Torpp, Dagbovg. 20, 1406 HEBEKK. Tlf. 09-87 22 89.**ÅRBOK NORGE 1988** selges kr. 1000,-. Pgk. 0823 0855456. Lars-Kristian Bråthen, 3528 HEDALEN.**10 KG FÆRØYSKE BREV** m/forskj. frankatur kr. 70,-. Forskudd til pgk. 0814 3488285. Nord-Frim, Boks 21, 7050 CHARLOTTENLUND.**NORGE**/stpl.** 1855-1990. Nesten alt til 50-75% rabatt på HK20. Returrett. Gratis liste sendes alle interesserte. Arne Myrvang, Hallagerbakken 10A, 1256 OSLO 12.**NORDISKE FRIMERKER **/°,** samlinger selges gjennom tilbudslistor og utvalgshefter. Norge 1/2 hk, Norden 30-45% av Afa. Samlinger 10-20% av verdien. Svein Helge Hofslundsen, 5867 FRESVIK.**DANMARK.** Stor samling med over 130 skilingsmerker i luxus kvalitet utstykket. Bl.a. alle 4 RBS og AFA nr. 10 på brev med attest. Liste tilsendes. Jakobsen, Vipeveien 13A, 1370 ASKER.**1.000 FORSK. DANMARK.** Normalpris 2.450,-. Nu kun n.kr. 1.232,-. Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 Århus C. Norsk giro: 1 99 61 98.**800 FORSK. FINLAND.** Normalpris 1.500,-. Nu kun n.kr. 845,-. Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 Århus C. Norsk giro: 1 99 61 98.

1.000 FORSK. SVERIGE. Normalpris 730,-. Nu kun n.kr. 450,-. Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 Århus C. Norsk giro: 1 99 61 98.

POSTFRISK DANMARK. 119 forsk. Kat.værdi: ca. 510,-. Kun 165,- n.kr. Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 Århus C. Norsk giro: 1 99 61 98.

ÅLAND komplett fra nr. 1-46 **/° i LUX-kvalitet. VÅR PRIS kun kr. 420,00 + porto. BE OM VÅR 20-siders Åland prislister gratis. KONGS frim A/S, postboks 1093, N-2201 Kongsvinger. Tlf. 066-16 127, telefax 066-19 423.

EN NY VARIANTEN-KATALOG er utkommet. Den tar for seg utgavene 1945-55 med beskrivelse og illustrasjon. Er du interessert så sett kr. 50,- på pgk. 0803 3765682. Oddvar Edvardsen, Langneset 24D, 8600 MO.

SVERIGE og NORDEN stemplet, postfriske og hefter. Min fyldige prislister omfatter det meste fra 1855-1990. Sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjära 6303, S-82100 Bollnäs. Postgiro Oslo 198 75 69.

SPORT PÅ FRIMERKER. Stor tilbudsliste over sportsmerker: OL, VM i fotball m.v. sendes gratis. Follo Frimerkehandel, boks 111, 1415 OP-PEGÅRD.

DISNEY FRIMÆRKER. 100 forsk. Disney mærker kun 49,-. NKR, 200,- forsk. 99,- NKR. CN Frimærker, boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

DANMARK, GRØNLAND, FÆRØERNE. Komplet liste over disse områder tilsendes gratis alle interesserte ved henvendelse til: CN Frimærker, boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

SALGSKATALOG som inneholder tilbud på hele Skandinavia tilsendes Gratis alle interesserte ved henvendelse til: CN Frimærker, boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

KØBES: NORSKE ÅRSSET. Norske årsset fra 1969-1973 kjøbes. Ligeledes kjøbes norske minneblokke nr. 1, 1A, 2, 4, 9. Send venligst tilbud til: CN Frimærker, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

FLYKTNINGMERKER 59/60, trolig kompl. saml., verdi Michel ca. kr. 4500,-, nå kr. 1400,-. Norge 1941-77** verdi ca. 7250,-, nå kr. 2500,-. Begge saml. kan ev. splittes. B. Stange, Marsfeltet 17, 3055 KROKSTADELVA. Tlf. 03-87 35 84.**

KLIPP England m/billedmerker kr. 125,- pr. kg. Klipp India kr. 75,- pr. kg. Jarle Holm, Sandviksleitet 1, 5035 BERGEN-SANDVIKEN

BYTTE M.M.:

NORGE** 1980-91 søkes. Gir bedre DK, SV, IS, UK og Schweiz. Koch, Søskrenten 67, DK-8260 VISBY J.

ØNSKER toringsstpl. på NK259-269 fra Romsdal, Sogn og Fjordane. Gir toringsstpl. og stedskort fra hele landet. J. Talsethagen, Groav. 5, 5880 KAUPANGER.

SEND 250 ulike norske merker (ikke på klipp) og motta 275 ulike svenske i bytte. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

FOR ONLY NKR 65 gain effectiveness in your worldwide exchanges! Results will be beyond expectations. Full details against 2 Nkr. 3.70 stamps to ORBIS (S05), 9 rue Bachaumont, 75002 PARIS, France.

GJENNOMHULLINGER. Alt relatert materiale fra hele verden søkes (+England). Byttes m/ «ikke-hulleter». Evt. kjøp. Jan Kristiansen, Tranebanken 3, DK-4681 HERFØLGE.

FØLG MED. Be om fritt tilsendt liste for skriftlig auksjon, enkeltmerker, brev, lots, stempler. Robert Larsen, Bøygen 3, 1820 SPYDEBERG. Tlf. 09-83 60 57.

NORSKE frimerker brukt ønskes i bytte mot jugoslaviske. Bostjan Petauer, P.O. Box 6, 61108 LJUBLJANA, Galjevica 7, Jugoslavia.

ØNSKES:

KRONET POSTHORN Rimstad og Tanom, samt 4-ring 833+737 kjøpes til meget god pris eller bytte. Jan T. Moholt, N. Hagav. 15B, 3250 LARVIK.

Norges største sirkulasjonsklubb

søker bedre utvalgshefter til sesongstart 25. august for å dekke den store etterspørselen. Vi har størst behov for bedre Norge-hefter, men også øvrige Norden har interesse. Likeså Tyskland, USA og England med kolonier. Gode hefter kan regne med godt salg. For nærmere opplysninger og innleveringsbet. vennligst kontakt oss snarest!

ST FRIMERKER, Boks 389, 4301 SANDNES

JERNBANE. Brev, prospektkort, helsaker og særstempler stpl. på jernbanestasjoner eller tog i Norge. Send tilbud. Einar Pedersen, Boks 2, 1415 OPPEGÅRD.

ÅL I HALLINGDAL. Brev, helsaker og frimerker stpl. Ål og prospektkort ifra Ål. Send tilbud til Einar Pedersen, Boks 2, 1415 OPPEGÅRD.

FOLLO. Prospektkort fra hele Follo i Akershus ønskes. Send tilbud. Einar Pedersen, Boks 2, 1415 OPPEGÅRD.

OPPEGÅRD. Frimerker stpl. Oppegård ønskes. Vennligst send tilbud. Oppegård FK, Boks 60, 1415 OPPEGÅRD.

HVEM kan selge meg Postverkets Årbok 1988 til overkommelig pris? Gi tilbud. Per Brønstad, Ringv. 11, 2312 OTTESTAD. Tlf. 065-77 089.

DANMARK ustpl. limløse kjøpes til 40% av pålydende. Peter Holm, Lodsvænget 1, DK-2791 DRAGØR. Tlf. 09545 32 53 92 27.

GJENNOMHULLINGER (perfins) Norge, Sverige, Finl. søkes. Kjøp, bytte. Alt perfinsrelatert materiale søkes. O. Håkonsen, Boks 1591, 5035 SANDVIKEN-BERGEN. Tlf. priv. 05/18 05 90.

SÆRSTEMPLER fra Norge før 1970 ønskes kjøpt. Geir Nilsen, Frants Olsensvei 19, 2800 GJØVIK.

LONDONMERKER 17/5-43, Lykkebrev 64, Årssett før 75 (m/eller uten merker), Gavesett G1-G20 og Souvernirark 1/10-82 kjøpes. B. Stange, Marsfeltet 17, 3055 KROKSTADELVA. Tlf. 03-87 35 84.

nft

UTVALG ØNSKES:

SANDNES FK søker utvalg Skandinavia, stpl. og ustpl. Kort brukt og ubrukt + brev, spes. fra Rogaland. Er også interessert i Europa og andre land samt tema. 5% prov. + returporto belastes eier. Charles Alfsnes, Åslandsvn., 4332 FIGGJO.

FARSUND FF søker Norden, V.-Europa, Canada, USA, Australia, Sovjet, Eng. kol. samt norske brev og kort stpl. før 1955. 10% prov. Returporto. Sirk.tid 4 mnd. Bytteleder Bjørn M. Vik, Kanesletta 11, 4550 FARSUND.

Skriftlig frimerkeauksjon

Stor auksjonsliste med godt utvalg.
Klassisk Norge, brev, kort, samlinger
og Norden.

Be om gratis tilsendt liste.

SAMLER-BØRSEN

Københavns gt. 18, 0566 Oslo 5
Tlf. 02-71 99 89 — Fax: 02-71 64 92

JA, jeg ønsker gratis tilsendt liste:

Navn:

Adresse:

Sted: Tlf.:

VERDENS FRIMERKER & POSTHISTORIE

Schiff Auctions

«Spesielt for spesialister»

EN INVITASJON TIL FORTROLIGHET
Single merker, brev eller samlinger for
offentlig auksjon eller Private Treaty
salg.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT!
Kontakt oss først med beskrivelse av
Deres materiale. Legg ved Deres
adresse og tlf.nr.

HVA ER EN SCHIFF
«SPEIELT FOR
SPESIALISTER»-AUKSJON?
Det er en auksjon med tanke
på Dem, enten De er kjøper
eller selger av U.S. eller hele
verdens frimerker og brev.

AUKSJONSDATOER

Hvis De ikke mottar våre
kataloger går De glipp av noe!
Send 100 kr. i sedler for ett års
abonnement på kataloger og re-
sultatliste, eller send 15 kr. for
vår neste auksjonskatalog og
resultatliste.

Auction No. 213
July 19-20, 1991
New York City

Auction No. 214
September, 1991

Consignments Now
Being Accepted

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street
Ridgefield Park, NJ 07660 USA

Telephone (from Norway): 0951-201- 641-5566
Licensed & Bonded Auctioneers Established 1947
Fax: 0951-201-641-5705

ALSTAHAUG OG OMEGN**FILATELISTKLUBB,**

Postboks 38, 8801 Sandnessjøen.

ALTA FRIMERKEKLUBB,

Postboks 1255, 9501 Alta.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Postboks 154, 4801 Arendal.

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,Kont. Ole Gulliksen,
Fredbos vei 57, 1370 Asker.**ASKER OG BÆRUM FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 536, 1301 Sandvika.

AURSKOG-HØLAND FRIMERKEKLUBB,

v/Per Graff, 1930 Aurskog.

BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss.

BERGENS FILATELIST-KLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 469, 8001 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

Boks 2335 Strømsø, 3003 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB

Postboks 103, 4371 Egersund.

EID FRIMERKEKLUBB,

v/Thoralf Rye Alsaker,

Hennane, 6798 Lote.

ELVERUM MYNT- OG**FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 253, 2401 Elverum.

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, 4551 Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ, v/Otto Fotland,

Stasjonsgt. 20B, 3048 Drammen.

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 97, 4401 Flekkefjord.

FLORØ FRIMERKEKLUBB,

v/Steinar Ytreland, Friheten, 6900 Florø.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 305, 1601 Fredrikstad.

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Boks 422, 6801 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRAVEN FRIMERKE OG MYNTKLUBB,

5736 Granvin.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB,

Boks 150, 2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 2028, Glenne, 1751 Halden.

HALLINGSKARVET FRIMERKEKLUBB,

v/Bjørn Skaret, 3580 Geilo.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

Postboks 1156, 9601 Hammerfest.

HAREID OG ULSTEIN FRIMERKEKLUBB,

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 1225, Flattum, 3501 Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim.

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 14, 4262 Avaldsnes.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, 4601 Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KVINESDAL FILATELISTKLUBB,

Boks 267, 4480 Kvinesdal.

KVÆFJORD FILATELISTKLUBB,

Boks 163, 9410 Borkenes.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LOFOTEN FILATELISTFORENING,

Postboks 300, 8370 Leknes.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 Moi.

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde.

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NANNESTAD FRIMERKEKLUBB,

Postboks 60, 2030 Nannestad.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 147, 1450 Nesoddtangen.

NITTEDAL-HAKADAL FRIMERKEKLUBB

Postboks 20, 1482 Nittedal.

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FILATELISTKLUBB,

Postboks 56, 3081 Holmestrand.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 Notodden.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 107, 5201 Os.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RANDSFJORD FRIMERKEKLUBB,

Postboks 155, 3520 Jevnaker.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB

Postboks 11, 2831 Raufoss.

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB,

Boks 406, 4301 Sandnes.

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKEDSMO FRIMERKEKLUBB,

Postboks 31, 2001 Lillestrøm.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Statfjord «A», 5069 Bergen Lufthavn.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

v/Sæde Rotås, Mathias Lundsgt. 26,

7500 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

STRILETAGGEN-**NORDHORDLAND FILATELISTKLUBB,**

Postboks 38, 5100 Isdalslør.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Postboks 171, 9901 Kirkenes.

TJØME FILATELISTKLUBB,

Postboks 34, 3145 Tjøme.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,

Nordre Langgt. 10, 9950 Vardø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

Boks 162, 8430 Myre.

VOSS FRIMERKE- & MYNTKLUBB,

Boks 390, 5701 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

Postboks 335, 6151 ØRSTA.

AALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6001 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

ÅS FILATELISTKLUBB,

Postboks 242, 1430 Ås.

Tilsluttede klubber:**GRÄNSFÖRENINGEN, v/Bengt Johnsen,**

Bergsv. 4, S-45700 Tanumshede.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE**MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde.

NORSK FILATELISTFORBUNDS UNGDOM,

Postboks 875, Sentrum 0104, Oslo 1.

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

v/Arne Thune-Larsen,

Holmenkollv. 46A, 0385 OSLO 3.

SCA JA CO, v/Leif Gustafsson,

Lipkes gade 28,3, DK-2100 København Ø.

NORSK FRIMERKELITTERATUR

Følgende publikasjoner finnes på lager hos Norsk Filatelistforbunds hovedforlegger:

«Norske Filatelistika»	kr. 350,00
Bjørn E. Bunæs: «Portegnelse over posthornstempler med kronet posthorn»	kr. 60,00
Erling Stark: «Norsk Luftpost 1911—1977»	kr. 60,00
John Fredriksen m.fl.: «Norske maskinstempler 1903—1978»	kr. 60,00
«Filatelistisk Årbok 1983»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1984»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1985»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1986»	kr. 60,00
«Filatelistisk Årbok 1987»	kr. 60,00
«Filatelistisk Årbok 1988»	kr. 60,00
«Filatelistisk Årbok 1989»	kr. 60,00
«Filatelistisk Årbok 1990»	kr. 60,00
Tore Gjelsvik: «Skip og post i Hamburggruten»	kr. 60,00
T. Soot-Ryen: «Norges sportel-, stempel- og justermerker»	kr. 60,00
T. Soot-Ryen: «Norges Helpost 1872—1980» + tillegg	kr. 65,00
«Norges Frimerker i farger 88/89»	kr. 60,00
Norgeskatalogen 1991	kr. 220,00
Odd Harald Johannessen: «Norske Særstempler»	kr. 90,00
Tor Østlund: «Posten på Ringerike»	kr. 90,00
Kjell Mathiesen/E. C. Hannevig: «Håndskrevne stedsnavn på norske brev»	kr. 90,00
Eivind Evensen: «Motivsamleren»	kr. 125,00
Bjørn E. Bunæs og Anders Langangen:	
«Håndbok over norske 4-ringsnummerstempler»	kr. 250,00
Harry Snavold: «Posthornutgavene 1879—1883»	kr. 65,00
Karl U. Sanne: «Norsk Eksilpost 1940-45»	kr. 75,00

Disse kan bestilles gjennom frimerkehandlerne og bokhandlerne eller direkte fra forlaget

WENNERGREN-CAPPELEN A/S

Postboks 738 Sentrum, 0105 OSLO 1

Porto kommer i tillegg. Bøkene kan bestilles mot forutbetaling (portotillegg kr. 10,- pr. eksemplar) eller pr. etterkrav. Postgiro: 5100201. Tlf. 02-42 86 10.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.

Kontortid: Mandag—fredag 9—15. Tlf.: (02) 41 61 40.

Sekretær: Bodil Hillesøy. Postboks 875, Sentrum,

0104 Oslo 1.

FORBUNDSSTYRET

President: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg.

Visepresident: Erling Aune, Granlia 28B,

5080 Eidsvåg i Åsane.

Styremedlemmer: Sven Andersen, Langåsvn. 9, 0880

Oslo 8, Odd Harald Johannessen, Overlege Meyers v.

1, 9000 Tromsø, Torbj. Larsson-Fedde, Skottegt. 4, 4550

Farsund, Ivar Sundsbø, Jomfrustien 12C, 1179 Oslo 11,

Egil Thomassen, Roterudvn. 2, 2600 Lillehammer.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.

Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 2517, N-7001 Trondheim.

Tlf. 07/52 18 70 (Kontor).

Postgiro nr. 0807 359 7200. Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1991

Annual Subscription to Europe

Subscription outside of Europe by air mail: ...

Løssalgspris kr. 17,50.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms.

Opplag 6800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnummer.

Bestillinger på tidsskrift, sætrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsføreren.

Annonsepriser for 1991

norske annonsører:

2. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
3. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
4. omslagsside	kr. 3150,00 + mva
1/1 side	kr. 2500,00 + mva
1/2 side	kr. 1500,00 + mva
1/4 side	kr. 1000,00 + mva
1/8 side	kr. 800,00 + mva

Advertising rates for 1991

foreign advertisers:

kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

Anzeigenpreise für 1991

die Ausländischer:

kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

TRYKK: ADRESSEAVISEN OFFSET, TRONDHEIM

ISSN 0332-8848 Innleveringssted: 7000 Trondheim

VEIL VERDT

å samle på Norge!

Det er svært vanskelig å forutsi verdistigning på frimerker. Men noen vil helt sikkert bli mer verdt enn andre. Som for eksempel 5 kr Kong Olav V fra 1959, et vanlig bruksfrimerke fra vår egen tid. I dag har det en katalogverdi på kr 300,-.

Postens frimerketjeneste kan ikke skaffe deg eldre merker. Vår spesialitet er nye norske frimerker. Tegner du et abonnement, er du sikret å få tilsendt alle nyttgivelser. Da er det i hvert fall ingen muligheter du går glipp av.

Send inn kupongen, så får du gratis informasjon om våre tilbud og abonnementsbetingelser.

JA

send meg gratis informasjonsmateriell
om norske frimerker i abonnement.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./-sted: _____

**postens
frimerketjeneste**

Norwegian Post - Stamp Bureau
Postboks 3770 Gamlebyen, N-0135 OSLO 1, NORWAY

XX 0025577 A131 03
DERAM ODD
RIS SKOLEV 19
0373 OSLO 3

Adresseforandringer
innmeldes for
direkteabonnenter til:

**NFT's forretningsfører,
Boks 2517,
7001 Trondheim.**

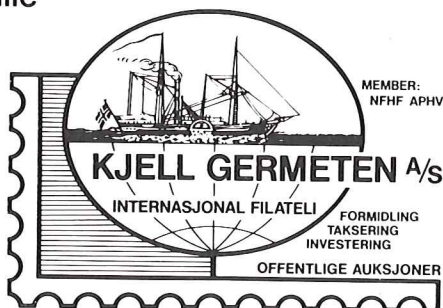
For klubbmedlemmer
til vedk. klubb.

TAKK FOR OPPSLUTNINGEN!

Den 6. april hadde vi et større oppmøte enn på noen norsk fri-merkeauksjon. 96% av alle objektene ble solgt for tilsammen 4,75 mill. kr. Vi vil gjerne takke alle innleverere, kjøpere og venner som gjorde dette mulig.

*Vi samler nå objekter til
høstens store auksjonsbegiv-
enhet. Gratis vurdering fore-
tas og vi gir gjerne kontant
forskudd.*

Elisenbergveien 19 (02) 441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2